

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos postáor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, március 29.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Semmit a közönségért!**
- A képviselőház hírese.**
- A politikai kavargás.**
- Egyről-másról.** Irta: Lux Terka.
- Magyarellenes tüntetések Zágrábban.**
- Egy választási bűnpör.**
- A dalegylet színházi hangversenye.**
- Aradvármegye zárószámadása.**
- Féljelentés Mangra Vazul ellen.**
- A kenyér-árak mérlege.**
- A battonyai posta-sikkasztás.**
- A két Aulich.**
- Új ev. ref. egyházmegye.**
- Papp I. Jánost megerősítették.**
- Az elítélt virágmédium.**
- Az új üzletvezető kinevezése.**
- Két vasúti szerencsétlenség.**
- Csarnok: Egy kis fehér bolt.** Irta: Lux Terka.

Semmit a közönségért!

Arad, március 28.

A közcélakat szolgáló vállalatoknak különös sajtósága van Aradon. Marják egymást, ahol érdekeik szembe találkoznak, de rettenetesen szolidárisak, míhelyt arról van szó, hogy *semmit a közönség érdekében!* Villany, gáz, vízvezeték, lóvasut felette heterogén vállalkozások így egy kap alá fogva, ámde a fogyasztó közönség agyongyötrésében egy test, egy lélek valamennyi.

A fent említett négy intézmény közül a közvéleményt a villamvilágítás és lóvasut valósággal lefoglalták maguknak. Az első folyton *adni* akar, noha a város közönsége tiltakozik az ajándékozás ellen; az utóbbi pedig, bár jókora követelése van

rajta a városnak, éppenséggel nem hajlandó adni semmit. Így aztán állandóan felszinen van mindakettő. Fő, al-, közép- és ad hoc-bizottságok évek hosszú sora óta alig foglalkoznak egyébbel Aradon, mint villamvilágítással és lóvasuttal; mint-ha csak célul tűzte volna maga elé a két társulat, hogy a közügyek óreinek figyelmét végleg eltereli minden egyéb közintézmény felől, melyek közül a vízvezeték, főleg pedig a *légszesztársulat*, alaposan ki is használja a maga javára az észrevétlenség jótékony takaróját.

Gazdag ember lesz az olyan iiferánsból, aki busás számlákat szaldíroz, de nem liferál; és milliomos lesz belőle, ha háboru van, amikor az illetékes körök az ellenség felé irányítják látcsöveiket, s oda se néznek a nagy zürzavarban a kis liferánsnak.

A légszesztársulattal rendkívüli dolog esett meg pár évvel ezelőtt. Őlébe akart hullani a városnak, de a város elfelejtette a kezét kinyújtani utána. Így aztán megnehezült, s nem is pazarolja ránk többé a szerelmét.

A légszesztársulat a szerencse gyermeke volt Aradon minden idők óta. Evtizedeken keresztül versenytárs nélkül pislogott bele a gázláng az éj sötétjébe; amikor pedig beütött közénk a villam, akkor ez utóbbi rövidesen olyan *népszerűtlenséget* szerzett magának, hogy valósággal megirigyelhette érte az ember a konkurrens vállalatot: a gázt.

A két világító anyag közt megindult a harc Aradon. S a küzdelemben a közön-

ség volt a nyertes. A légszesztársulat akkor előzékeny, szeretetreméltó volt a fogyasztókkal szemben, jó világítást adott, s minden törekvése oda irányult, hogy bebizonyítsa a maga olcsóságát a villammal szemben. A gázorák pontosak voltak, a világítás ereje intenzív, s a társulat vezetősége arra törekedett, hogy nélkülözhetlenné tegye a fényes és olcsó légszeszt, a halvány és drága villam mellett.

Így tartott ez egy rövid ideig.

Azután új korszak következett. A fogyasztó közönség kezdte beleélni magát abba a tévhitbe, hogy a légszeszt olcsóbb világítás, mint a villam. S mivel ez utóbbinak kezelői minden kritikán alul való rossz üzletemberek voltak, s a villamos felszereléseket patika-árakon mérték: tehát a versenyés korában meglepő mértékben terjedt a gázvilágítás.

A jól megvetett ágyban aztán szabadjára gazdálkodhatott a légszesztársulat.

Aki most gázzal világít Aradon, az visszasírhatja nyugodt lélekkel a petróleum-korszakot, amikor annyit világíthatott magának kiki, amennyi petróleumot fogyasztott; nem pedig ama horribilis számlára menőt, melyet a légszesztársulat mutat ki neki minden hónap elején.

Ezeket a gázorákat *nem ellenőrzi nálunk senki*. A légszesztársulat és a hatóság egyaránt beleöli bizalmának egész raktárát abba az egyetlenegy emberbe, aki végig kilincseli a hó végén a lakásokat s jegyzi a számok rengetegét kénye-kedve szerint.

De nemcsak az órák körül pusztult el

Nérol.

Irta: Szépfaludi Ö. Ferenc.

I.

Délceg, deli legény volt Boros Gida, mikor a rigorozumokkal végzett s a tetejébe az ügyvédi diplomát is megszerezte.

Nem szorult rá, passzióból végezte, hisz kétezer hold első kvalitású bánáti föld többet ér a dr.-nál, meg az ügyvédi diplománál is. A föld megadja a módot; mert a diploma a szegény kezdő emberről vékony takaró.

De hogy lássák rábaszegi és kis-halmosi dr. Boros Gedeon köz- és váltó-ügyvéd uron, hogy ebbe a századba illő, derék demokrata: megnyitotta Kis-Becskereken az ügyvédi irodáját is.

Pompásan festett aranykeretben a kapuajtón:

Rábaszegi és kis-halmosi
dr. Boros Gedeon
köz- és váltóügyvéd

és emelte a hatást, hogy a diszes kapu, melyen az aranyos keretű táblácska helyet talált, a fiskális ur saját házában a kapuja volt.

Mikor a gentry-barátai megkérdezték: mire jó ez? azt felelte: luxus. Hadd lássák, hogy a föld mellett van egyebünk is.

Kliensekkel Boros Gida nem törődött. Ott

az iskolatársa, a szomszéd fiskális: Gányó Gerő járjon ő a kliensek után, szegényre ráfer egykettő.

Az új irodát fényesen bebutoroztatta. Maga a mahagoni iroasztala kétezer koronába került; az irományok részére faragott nagy tölgyfaszekrények, a falakon az Árpád korabeli királyok arcképei. Abból a történelemből, ami azután következett, csak négy alakot akceptált: Nagy Lajost, Máttyást, II. Rákóczi Ferencet és Kossuth Lajost.

Mikor vendéget vitt magához s megmutatta képsit, rendesen utána tette: Ez az én párt-állásom!

Amire a szmirnaszőnyegek, parkettek, csillárok és kandallók mellett a berendezésnél sulyt fektetett Boros Gedeon, az a hatalmas bernát-hegyi eb: a Nérol volt, melyet kölyök korában száz forintért vásárolt.

Ez a hü házörző a pitvar ajtóban foglalt helyet s előkelő születésénél fogva csak az ur-embereket szenvedhette. Ha mándlis vagy gatyás embert látott, azt szépen átterelte Gányó Gerőhöz a szomszédba.

Most már jöhetnek a kliensek, ha úgy tesszik, mert a principális irodája s fogadóterme mellett a benyiló-szobában ott volt a két patvaristának a dolgozó-szobája.

egyelőre nem akadt nagyobb dolguk, mint lemerzsolni a hivatalos órákat és bezsebelni a nyolcvan-nyolcvan korona salláriumot.

Mint-hogy Boros Gida nemcsak a valóra, de a valót képviselő látszatra is adott s mindjárt a belépésöknél így szólt Kereki Bálint és Vida Ferenc urakhoz:

— Tiszteit barátaim! Mig a pörlekedők megérkeznek, egyelőre várakozó állásba helyezkedünk. Nem keressük a munkát mindenáron, de nem is riadunk vissza tőle. Hogy az érkezők, a pörkeresők mindig munkánál találjanak s henye népnak ne tartsanak, hát foglalkozunk egyelőre a magunk dolgaival, de — foglalkozunk! Maga Kereki Bálint szeret verselni, hát körmölges-en, maga pedig Vida Feri, ha kedveli a számrejtvények megfejtését: hát fejtsse meg. Csak foglalkozunk, tisztelt barátaim, hogy a kliensek mindig munkában lássanak. Time is money! — mond az angol s az angolnak igaz van.

A két ügyvédhojtár is igazat adott az angolnak.

II.

A szamosréti Keve-kuriába pedig minden szombaton beállított a kis-becskereki új ügyvéd s régi földesur.

Az öreg Keve Tamás megveregette a fiatal ember vállát s meglepődéssel mondotta, hogy: — Jól tetteid öcsém. A föld is kincs, az ész is kincs. A ki kettős kincscsel bír, az több az egynél.

— Hátha még egy harmadik is akad? —

az ellenőrzés fogalma, hanem illuzórius az Aradon a fény erejének mérése tekintetében is. Ki beszél arról nálunk, hogy a világítás ereje fogy-e, vagy növekszik időnkint? Hogy megüti-e a fény erőssége az előirt mértéket, vagy sem? Ki törődik az ilyesmivel? A mérnöki hivatalban van ugyan állítólag valami feszültség-mérő, de ez állandóan feszült viszonyban van a mérnök urakkal, s így nem igen érintkeznek egymással.

A mellékutakban diskkrét pillangó-égek segédkeznek a szerelmeseknek és a tolvajoknak. S mikor az iránt fordul a társulathoz a város, hogy Auer-égekkel modernizálja némileg a mellékutak forgalmát, akkor a gáztársulat egy vagyont akar szerezni az átalakításon s ezer gáncsot, akadályt gördít ama törekvés elé, hogy világosabbak s így éjszaka hozzáférhetőbbek legyenek a mellékutaink, melyek hosszában a lakások nem keresettek, a házak értéktelenebbek a veszedelmes sötétség miatt.

A légszestársulatnak azonban a háztulajdonosok, a lakók és a város érdeke Hekuba. Ennek a minden porcikájában idegen vállalatnak oda irányul egész üzleti politikája, hogy jól megtömje a zsebet annak a néhány bécsi bankárnak, kik évente egyszer lerándulnak Aradra közgyűlést játszani.

Teheti. Négy esztendeig övé még az ország, a hatalom és a dicsőség ebben a fejős tehénnek tartott városban. De négy esztendő múlva elérkezik a megváltás ideje, amikor jogot és módot nyerünk rá, hogy városi kezelésbe vegyük — a villamvilágítást.

Ez a dátum nem penészedik el a titkos levéltár moly-ette aktái között; ezt a dátumot véssé lelkébe a város minden polgára, mert e naptól kezdve kevesebb arany vándorol tőlünk a bécsi urak kaszájába és kevesebb lesz vállainkon a közteher, kevesebb a perpatvar a világítási vállalatokkal, kevesebb a fő- és albizottságok dolga: de olcsóbb és több lesz Aradon a világosság.

**

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 28.

A küldöttségek felvonulásában tegnap szünet állott be, de ma már újból egész sereg küldöttség vonult végig Budapest utcáin a parlament felé, a Kossuth-nótát énekelve, nemzeti lobogók alatt.

Beszélik, hogy Apponyi Albert gróf elnök már megunt a fogadásokat és arra kérte a képviselőket, hogy legalább az egyes választókerületek közönsége egyszerre hozza el a kérvényeket. A küldöttségeknek mindenesetre két hasznuk meg van: az államvasutaknak és Bob hercegnek, illetve a népszínháznak jövedelmeket hoznak.

Az ülés elején egész sereg interpellációt jelentettek be és azután a Háznak át kellett esnie a most már szokásossá vált névszerinti szavazáson.

És 12 óra felé hozzáfogtak a katonai javaslatok tárgyalásához. Polczner Jenő, a nyakra való nélküli kuruc vezette be a vitát. Az öreg urat kedvelik, de most alig néhány híve buzditotta.

A folyosó élénkebb volt.

Az obstrukciónál folyik a szó és az újságírók a képviselőktől, a képviselők pedig az újságíróktól szeretnének újat hallani, mert ebben a kaoszban senki sem tud semmit.

A tanácskozást ma Kubik Béla vezeti, azaz nem ma, hanem hetek óta.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Plósz Sándor és Wlassics Gyula miniszterek.

Elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést és bemutatja az irományokat.

Maróthy László előadó bemutatja a mentelmi bizottság jelentését.

Dedovics György jegyző jelenti, hogy Szalay László az iparhatóság, Reich Aladár a közgazgatási bizottság nyilvánossága, Lendl Adolf a buziási alapítványi birtokok bérbeadása, Pozsgay Miklós a középiskolai tanárok fizetése és Barta Odön a zágrábi zavargások tárgyában fognak interpellálni.

Elnök: Az interpellációkra fél kettőkor kerül a sor.

Nessi Pál kérde, mikor veszik elő a kérvényeket?

— Edes apácaak sem vált hasznára.

— Hisz csak háromszor bukott.

A leány nagyot sóhajtott. Bonne volt e sóhajásban egy pár száz hold föld legalább.

A mint a bukás után Boros Gida a háza udvarára benyitott, a pitvarajtónál Noró állotta az útját.

— Hé, barátom! Én vagyok a gazdád, a régi, még a mandátum sem ragadt hozzám!

A házörző csak nehezen bocsátotta át a barriérát.

Az irodában kérdést intézett:

— Fiuk? Van e már kliens?

— Dolgozunk, de kliens nincs!

— No, majd lesz!

A derék patvaristák pontosan megkapják a fizetésüket, hanem a kliensek mind a szomszéd Gányó Gerő fiskális urnál tértek be.

— Majd máskor regresszáljuk magunkat! — vigasztalódott Boros Gida. — Ha elszórt egy pár garas, hadd usszék urána még egy pár.

Olyan mulatni való kedve támadt. Korcsmára, cigányra, nektárra vágyott.

Odarendelte diurnum mellett a „Három bimbó”-hoz a két ügyvédbojtárt s folyt a sampány, úgy, hogy ezer szerencse, hogy a „f.u.”-nak másnap semmi dolguk sem akadt, mert különben alig vette volna hasznukat az iroda.

Hadd pusztuljon a rossz kedv, győzi a kétezer hold.

— Ha kanállal eszem az aranyat, akkor is marad még elég. Keve Klárka olyan Bo-

Elnök: Az interpellációk után, de mivel sok interpelláció van, tehát egy orakor kezdődjék az interpellációk előterjesztése és ezután a kérvények tárgyalása.

Ezután a Ház névszerinti szavazásban 86 szóval 3. szavazat ellenében tudomásul vette a miniszterelnöknek Pichler Győző tegnapi interpellációjára adott válaszát.

(A katonai javaslatok.)

Polczner Jenő: Kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el, mert a közös hadseregnek egy újoncot, egy filéert meg nem szavaz, hanem az önálló, magyar nemzeti hadsereg felállítását követeli. Nem engedheti meg, hogy a közös hadsereg, a mely nyelvében idegen, idegen szellemet terjeszzen az országban. Az a bajunk, hogy a magyar király osztrák császár is, a ki nemzeti érdekeink veszélyeztetésével fejleszti a közös hadsereget. Most is 30,000 ember, első rangú muokást akarnak elvonni tőlünk és gyengítik így meg gazdasági érdekeinket, erőnket, nemzeti haladásunkat. A hadügyi kormány egyre áldozatokat követel tőlünk és egyre idegeníti tőlünk fiainkat.

Gabányi Miklós: Elég i-tentelenség, lelketlenség, miniszter ur! (Derűtlenség.)

Kubik Béla: Idegen hát! Megmondhadják Bécsben!

Polczner Jenő: A feketesárga zászló alatt gyűjtik össze fiainkat. Ez a hadsereg nem is közös, hanem egvedül és kizárólag osztrák. A magyar vezénnyelv behozatalát sürgeti.

Fejérváry miniszter: Ezt már hallottuk!

Kubik: Nem lehet ezt elégszer követelni!

Elnök csendet kér.

Kubik: A miniszter kezdte!

Elnök: A figyelmeztetés mindenkinek szól.

Polczner: A magyar királynak nincsen joga ahhoz, hogy a magyar hadsereget nyelvtől megfoszssa. Határozati javaslatot nyújt be, a mely szerint, hogy az osztrák generálisok többé el ne árulhassák nemzeti érdekeinket, a jövőre az, a ki a közös hadseregben századosnál magasabb rangot visel, honvédelmi miniszter ne lehessen. (Elnök derűtlenség.)

Fejérváry miniszter: Helyes! Nagyon helyes!

Polczner ezután azt vitatja, hogy a honvédelmi miniszter nem is lehet jó magyar és illetve nem is képviselheti a magyar érdekeket, mert a közös hadseregben osztrák szellemet oltottak bele. A javaslatot, ismétli, nem fogadja el.

Luby Géza röviden beszél a javaslatok ellen és végül határozati javaslatot nyújt be, a melyben a nemzeti, önálló hadsereg azonnali felállítását követeli.

Szünet után a kérvények következtek.

A kérvények tárgyalása során

szólt Boros Gida s lopva odapislantott Keve Klárkára, a ki alig mert szemérmességében viselkedni.

— Az is meg lesz, minden meglesz, minden jó lesz! — mormogta az öreg Keve és sodorgatta mellé a bajuszát. — Csak egy mulnék el tőlem, mert nem vágyom rá!

— Mire nem vágyik, kedves bátyám?

— Ide jönnek, hogy legyenek a követjük, de nem kell!

— Leszek én, ha urambátyámnak nem kell!

— De tudod az elvöket?

— Majd elviszem a képeimhez, hogy ott is lássák.

— Nem olyan bizonyos ám ez öcsém!

— Majd „megkenjük” egy kissé a bizonytalanságát!

Boros Gida kedvet kapott a követséghez, de nagyot bukott. Az öreg Keve rászólt, hogy: mondtam, hogy nem bizonyos.

— Kevés volt a kenőcs. Tízezer forintom uszott el, de meg se kottyant.

— Nem nekünk való ez! Én is háromszor buktam.

— Nos, hát?

— Még aztán több is vészett Mohácsnál! — biztatta az öreg.

— Persze!

Csak Klárkának pergett alá a szeméből egy könnysepp.

— Sajnál? — kérdezte szerelmesen Gida.

— Sajnálom, hogy ilyenért törí magát.

— Jó lélek!

ros Gidáné lesz, hogy irigyelni fogják hét megyében.

Ujabb és újabb tervek termettek gombamódra az ambiciózus fiatal fiskális agyában, a fiuk pedig dolgoztak a kancelláriában. Mikor a verstéma elfozott s a számrejtvények sem bírtak ingerrel, hozzáláttak a cenzura tárgyainak magolásához.

A praxis nem volt nagy, mert Néror még mindig válogató volt a pörlekedő felekben és nagy intelligenciájával úgy megragadta a derék kliensek kabátja végét s kitessékelte a kapun, hogy csupa gyönyörűségére szolgált Gányó Gerő szomszéd fiskális urnak.

Boros Gedeon a kliensek helyett a megürült képviselőterületekkel foglalkozott és örködött a honatyák egészsége fölött. Minden körület mandátumviselőjéről kitudakolta hány éves, volt e tüdőgyulladásban, nincs e a gégyével baj, nem bántja-e azt asztma vagy tulvérnesség. A hatvan évet átlépett honatyák állapota már különösebben érdekelt, mert az emberi kor átlagos határa ötven hatvan év.

Ha olvasta, hogy a tardoskeddi vagy sárbogárdi kerület képviselője akár csak influenzába esett, vagy a kocsijával felborult, mar ott termett a klubban s szolgálatjára állott a végrehajtó bizottságnak.

Kapott is kerületet. Mindig a legbajosabbat. Azt mondták, hogy a Napoleonokat nem szokták a biztos hegyekre állítani, hanem oda, a hol küzdeni kell, a hol értelemmel, rátermettséggel vívható ki a diadal.

Sághy Gyula hosszabb beszédet mondott, a melyben a *tőssdei határidőzlet* törvényes szabályozását kívánta.

Ezután következtek az interpellációk.

(A stomfai választás.)

Trubinyi János interpellációjában megemlíti, hogy a *stomfai*, 1901-ben megtartott választás ügyében elrendelt vizsgálat, még ma, két év után sincs befejezve.

Szell Kálmán miniszterelnök azt feleli, hogy a vizsgálatot elrendelte, s ennek alapján a központi választmány ellen megindult a vizsgálat, s az még folyik. Reméli, hogy a vizsgálatot rövid idő alatt befejezik.

A választ tudomásul vették.

(A zágrábi zavargások.)

Bartha Odön a zágrábi magyarellenes tüntetések ügyében interpellálja a miniszterelnököt. Erélyes és sürgős intézkedést kér, annyival is inkább, mert szerinte a tüntetéseket *Bécsből szitják*.

Kérdi a miniszterelnököt:

1. van-e tudomása a legújabb zavargásokról, amelyek során a magyar állam címret és jelvényeit a legdurvább módon megsértették?

2. tisztában van-e a miniszterelnök a tüntetések céljaival?

3. és mit szándékozik a miniszterelnök a magyar állam területén, az állami tekintély ellen mind gyakrabban előfordult merényletek megtorlására tenni?

Szell Kálmán válaszában kijelenti, hogy eddig még részletes jelentést nem kapott, s a míg ez kezeihez nem érkezik, addig érdemleges választ nem adhat. Hogy mik a forrásai a zavargásoknak, azt nehéz így konstatálni. Hát talán az is egyik oka — talán, úgy mondom, — mert most a *zavargási velleitások a levegőben vannak*. Zavarognak a diákok Catániában, Budapesten és Zágrábban; mindenütt kiki mar a maga útján és céljai érdekében. Az egyik helyen a tüntetéseket mindannyian elítéljük. A másik helyen folyó tüntetésekre már nem vagyunk egy nézetben. Mindezek azt mutatják, hogy a dolgok alapos ismerete nélkül hozzászólni valamiből bajos. Zágrábban is sok minden hozzájárulhatott a tüntetések okozásához. Az bizonyos, hogy helytelen törekvésekből indult ki, amelyet nemcsak erkölcsileg kárthatunk, ha a magyar állami jelvények ellen irányult, de az illetékes hatóság már megtette az intézkedéseket; ha nem, intézkedni fogok, hogy az eljárást haladéktalanul indítsa meg.

Barta Odön figyelmezteti a miniszterelnököt:

Addig Napoleonkodott, míg elérte Watterloót és Lipschét. Fel is kiáltott egyszer mérgesen: „Nem Napoleon vagyok én, de az öreg Mózes, aki csak távolról láthatja az ígéret földjét.”

A végrehajtó-bizottság helyett sűrű érintkezésbe jutott a végrehajtókkal s ezek kezében úgy elszórt a föld, hogy csak a kis-beckereki ház a Néróval maradt meg.

Ekkor jutott eszébe egy más boldogítóbb ígéret földje. Egyenesen indult az öreg Kevéhez s megkérte ünnepélyesen a Klárka kezét:

— A föld elszórt drága Klárka, de a szívem érintetlen. Adja nekem a szívét s a kezét! Klárka az apjára tekintett s boldogan nyújtotta a kis kezét, melyet Gida hévvel csókolt meg és azután hangosan vallotta:

— A mi pedig elszórt, az majd visszacsúszik, esküszöm!

Az irodájára gondolt.

A kétezer hold földnek istenhozzádot mondott és üdvözölte a reménybeli klienseket, kik most már processzióval érkeznek. Ugy remélte.

A lakodalmat vígan ünnepelték és a két derék patvarista megöngyszer duskálhatott a sampányiban. Ezután ugyanis megváltozik minden. Többet kell törődni a pörlekedő felekkel.

III.

Néró még mindig ott feküdt gögösen a pítvarajtóban, sőt mióta az új asszony beköltözött,

köt, hogy ne fogja fel így, félig tréfásan a helyzetet. Azzal, amit a budapesti diáküntetésekéről mondott, csak *bátorítja* a lázongókat Zágrábban. Csodálja, hogy a miniszter hivatalosan még nem kapott jelentést a zavargásokról.

Szell Kálmán abban nem lát semmi abnormis dolgot, hogy még nincs részletes jelentés a kezei között. A lapok hírszolgálatára egész más dolog; az gyorsabb, de nem mindig egészen megbízható. Különbösen erélyesen kijelenti, ha a tüntetéseket a magyar állam integritása ellen való törekvés nyilatkozott meg, nem fog késni a megtorlással. Azt tartja, hogy ugy Budapesten, mint Zágrábban *egyformának kell lenni a magyar állam tekintélyének*. Annyira fontosnak tartja ezt az ügyet, hogy válaszában tudomásul vételét addig nem is kéri, a míg a részletes jelentések alapján érdemlegesen válaszolhat.

A Ház ehhez hozzájárult.

Pozsgay Miklós a középiskolai tanárok fizetése ügyében interpellált.

Az interpellációt kiadták a szakminiszternek.

Ezzel az ülés véget ért.

TAVIRATOK.

A törökországi zavarok.

Konstantinápoly, márc. 28. *Eszad* hasának a k-zélek ellen eikövetett tulkapásai tárgyában a porta a hozzáintézett előterjesztésekre azt válaszolta, hogy a panaszok túlzottak, de azért a porta megfelelő rendeletet bocsátott ki. Karbinciben (Üszkübi vilajet) a török katonaság összeütközött egy bandával. Az utóbbiból nyolc ember esett el. A demir-hiszári kerületben (szereszi vilajet) szintén volt összeütközés, a melyről azonban részletes tudósítás még nem jött. Males-Planina vidékén is felbukkant egy banda. A hatóság katonaságot küldött oda. Friszinában (üszkübi vilajet) albányüies volt. A párisi Tempsnek az a jelentése, hogy *Hafuz* basa üszkübi válit az albanok megsebesítették, nem felel meg a valóságnak. Hafuz basának tüdőgyulladás volt, de már gyógyulófélben van.

Konstantinápoly, márc. 28. *Szinovjev* orosz nagykövet, kihallgatáson volt a szultánnál. A szultán kijelentette ez alkalommal, hogy a két hatalmasság reformjavaslatainak végrehajtása folyamatban van és hogy a *reformjavaslatokat teljesen végre fogják hajtani*.

ködött a házba, legtöbbször egészen odatelepített a kapujtóba, nehogy egy pörlekedő még csak nézni is merészeljen a Boros portára, meg az arany-keretes ügyvédi táblára.

Csodálatosnak tűnt fel most már a fiskálisnak is, hogy mi az oka, hogy őt, aki annyit tanult és kit annyian nagybecsültek, mint ügyvédet sehogysem respektálják. Hisz még senkinek a pörét nem vesztette el. Az igaz, hogy nem is nyerte meg, mert Gányó Gerőhöz fordulnak be a törvénybeli orvosságért.

Hisz nincs az ő házára koleracédula ragasztva, hogy úgy kerülök.

A két jó fiu is: Kereki Bálint és Vida Feri, kik eddig segítségére állottak, megunták a munkátlanlanságot és sajnálattal bár, ott hagyták a Boros-irodát.

Boros G-d-on nem is bánta, majd dolgozik ő ezután egyedül, így legalább megtakarítja a két segéd fizetését, ez is jövedelem. Egyelőre ezzel is meg lehet elégedve.

A mint Gedeon ur egy reggel a tornácra alá és föl sétált s jövő tervén gondolkodott, oda esett tekintete a Néróra, erre a hűségese állatra, a mely számára megmaradt s nem is hagyja el Mily öröm, hogy ez megmaradt! A fiuk is elhagyták, de Néró itt van s örökdi a ház fölött rendületlenül.

A mint magában dicshimnusz zengett a Nérónak, odatekint a megnyílt kapujtóra, hol egy joképű parasztság próbálja nyitogatni, be is bukkan, vissza is ugrik, majd újra előbu-

A politikai kavarodás.

(Egy szabadelvű politikus nyilatkozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

Egy beavatott szabadelvűpárti képviselő ma a politikai helyzetről az alábbiakat mondta fővárosi munkatársunknak:

A helyzet nehézségei nap-nap után növekedve tornyosulnak a politikai láthatáron. Aggodalmat keltő szimptomák azok, a melyek a legutóbbi parlamenti ülések alatt nyilvánvalókká lettek, miután hosszabb időn át lappangtak. Láttuk azt a hatalmas animozitást, amely a szociáldemokrácia ellen megnyilatkozott s a kormány ellen egységesellenzék egy pillanat alatt két táborra oszlott. A balközépen csoportosultak a klerikálisok, akik a legvastagabb szidalmakkal illették a szociálistákat s a szélsőbalon megszólaltak a radikálisok s hangjuk bár gyengébb volt, egy-két közbekialításukkal dokumentálták, hogy a balközép felfogásától távol állanak.

A mélyrehatóbbnak tűnő ellentét e felbukkanása nem lehet jó ómen. Aggódva nézzük egyrészt a klerikalizmus térfoglalását és szabadabb megindulását s aggódva sejtjük, hogy ennek reakciója nem lehet egyéb, mint a *legradikálisabb, szociális irányzat megerősödése*. Mindkét végletet egyaránt károsnak és veszedelemesnek ítéljük.

A diskusszió ilyenképen a parlamentben incidensről-incidensre halad. Kormány és irány nélkül, csak a cél áll tisztán: a katonai javaslatokat illetőleg a határozathozatal megakadályozása. A jövő héten a nagy harc új fázisába lép. A kormány a ház asztalára leteszi az új *indemnitást*. Vajjon minő fogadtatásra számíthat ez a törvényjavaslat? Ettől nagyon sok függ. Április hó végéig az indemnitásnak törvényé kell válnia, különben beáll az exlex állapot. Sikerülni fog-e az indemnitásnak az elintézése, azt ma még előre megmondani nem lehet.

A kormány pedig mind e nehézségekkel szemben nem tehet egyebet, minthogy egyelőre vár.

A sorozás egyelőre elhalasztott, s parlamentünk a heves lázbeteg szimptomáit mutatja.

vik; de ekkor Néró már megragadta mándliját és viszi, viszi, tereli el a háztól.

Boros Gida ott terem az ajtónál, rákiált a Néróra, megállítja a mádlis embert, kérdi, hogy mi járataban van?

— Egy pört akarnék instálom aláson átadni a tekintetes fiskális urnak, de e miatt a bestia miatt senki sem juthat be a házba!

Boros Gedeon egyik kezével megragadja a pörös iratokat, a másik kezével a homlokára üt s felkiált:

— Tehát a Néró, a Néró!

Odafordult Néróhoz, mint egykor a választóhoz s megható hangon, hogy a derék ujjfundlandinak majd a könnyei csordultak ki, szóléképen:

— Néró! Néró! Ugy szeretlek, barátomnak hittelek, mit művelsz? Nem Szigetvára ez s a kliensek nem pogányok! Óh, Néró, Néró! kegyetlenül csalódtam benned!

Néró nem értette meg egészen, a pörös ember sem, de Néró már másnap ott volt a szomszédban, Gányó Gerő udvarában, ki rendkívül megörvendett a kolléga becses ajándékának.

Boros Gedeon mosolygott s csak annyit mondott:

— Szegény! O örvendhet, ő már gazdag, rászolgált arra, hogy Néró hozzám kergesse vissza a klienseket!

Soká a dolog így nem mehet. Valaminek kell történnie. A politikai közélet vezetőinek össze kell fogniok, mert jelentős érdekek kívánják, hogy ebből a kínos politikai kavargásból mielőbb kiszabaduljunk.

Egyről-másról.

(Napsugaras hangulat. — A vidéki bandériumok. — Színész-özön. — Vagyonos és szegény tüdőbetegek.)

Írta: Lux Terka.

Budapest, március 28.

Tehát végre fürdünk a tavaszi napsugárba. Csupa ragyogás, fény minden. Csipke, virág, kifeszített színes napernyők az utcákon, s a híres, szép pesti asszonyok szemei szebben ragyognak a finom fátyolok alatt, mint az angol királyi koronában a világhírű gyémánt. És emellett, a szegény ember is örülhet végre egy kicsit. Annak örül, hogy nem fázik, hogy végre az ő egyetlen igaz barátja, a nap, keblére szorítja őt.

Mert a tavasz és a nyár, nagyon demokratikus érzületű két időszak. A tél az arisztokrata, a szegényt eltaszítja magától. S az ős? Nagy Isten, hát pártonkívüli! Ilyennek is kell lenni.

És most már nemsokára járhatják a „cákwalket” a Vigszínházban, nem igen lesznek rá kíváncsiak az emberek. Csak ki a szabadba! — ez lesz a legújabb jelszó, s bár e héten még szívesen meghallgatták a Pekár „angolok monografiáját”, de ha ez idő ilyen tüneményes szépnek marad, a jövő héten már azzal se tudna a daliás Pekár közönséget fogni, ha magát a menyországot mutatná is be a szép asszonyoknak. Pedig neki már sok minden sikerült . . .

Most inkább a képviselőházba járnak a pesti szép asszonyok. Elvégre, ide is kiköltözhet az ember, s az új tavaszi toiletteket épp úgy be kell mutatniok, mint a függetlenségi honatyáknak saját választókerületük hazafias tiltakozóit. Ezek a tiltakozók pedig, mind lelkesültebb igyekezettel törtetnek Buda felé. Már egész látványossággá nőttek ki magukat, mert nemcsak gyalogos tiltakozók jönnek, hanem lovas bandériumok is.

Oh, a tiltakozás mindig kedvelt passziója volt a magyarnak. Igaz, hogy ennek a tiltakozásnak sokszor nem volt több eredménye, mint a Pesti gyerek lelkesülésének, aki a fejőszéken ülve ostromozza „lovát” és ész nélkül erdítja: hajrá, Pejkó! Persze a Pejkó olyan rendületlen nyugalommal áll a maga helyén, mint Nepomuki Szent-János szobra a víz elöntötte földeken, akit azért állított oda a falu, hogy őrizné a földeket.

De térjünk vissza a színházhoz.

E hónap 29 én, a Színművészeti akadémia ismét kiont kebeléből egy sereg Tháliának szolgáló papnöt és papot. Kiosztják a diplomákat. Egy csomó jókedvű, szépreményű cserebogár repül világgá, csak azért, hogy megfagyjon. Nem mintha mindenket az időjárás viszontagsága ölné meg a legtöbbje ennek a sok proletár cserebogárnak saját magát öli meg. Megöli magát: az érzetlen ifjúságával, a tudatlanságával, az emberi léleknek nem ismerésével.

Leányok tizennyolc évvel, fiúk husz évvel interpretálják az érett kora, mindeneket ismerő nagyszerű írókat, — blindre, vagy lekópiózzák maguknak kiforrott, megérett művészekről, akiket sok csalódás és nagy fájdalmak érleltek művészekké.

Es arra senki se gondol, hogy éretlen leányokat és fiukat nem lehet arra megtanítani, hogy értse meg azt, amit az író megérezett vagy látott.

Hanem hát ezek régi bajok, melyeknek or-

voslását talán egyker meghozza a jövő, inkább nézzünk hát az új bajok felé.

Uj baj?! . . . Jó Isten, melyiket vegyük elő? Hisz annyi van.

Talán nézzük azt a szervezkedést, amely arról szól, hogy előkelő ur emberek szanatóriumot akarnak alapítani *vagyonos tüdőbetegek* számára.

Hé a szó: *tüdőbeteg* akár egy királyt, akár egy napszámost illet, egyformán szomorú szó. Olyanforma, mint egy koporsó, melyről csak a szemfedő hiányzik.

De jó Isten, minek a *vagyonos* betegnek szanatórium! A *vagyonos* beteg számára mindenütt ott van a szanatórium. Otthon is, a Kárpátok között is, a Rivierán is és Afrikában és mindenütt.

Nem a *vagyonos* tüdőbetegeknek kell a szanatórium, hanem a *szegényeknek*. Még pedig minél több, mert sehol annyi tüdőbeteg nincsen, mint Magyarországon.

Egyszer egy régi levelemben már írtam erről a szomorú témáról, hogy így tavasz jöttén csupa tüdőbetegségben elhalt, ifju halottakat temetőkkel találkozni a főváros utcáin.

Minden elmulás szomorú, de a fiatal élet elmulása még szomorubb s a vagyontalan, szegény betegek sorsa a legszomorubb. És a nagy vagyontalan hátrahagyó humanisták, fájdalom, a reménytelen betegről majd mindig megfedekeznek.

Pedig a reménytelen betegség s a vakság, az élet legirtózatossabb tragédia. Ha én gazdag volnék . . . Ejh, de ez már fejezet és van lelkem, hogy nem adom be önknek. Az kész méreg, mikor egy szegény író arról ábrándozik a tolla szárát rágva s a szomszéd grájzleres négy emeletes házának kéményét nézve: ha ő gazdag lenne! . . .

Pedig ha ő gazdag lenne, valószínűleg ő is azon sóhajtozna: szanatóriumot kell szerezni a *vagyonos tüdőbetegeknek!*

Igy pedig bizony, inkább a szegény tüdőbetegekre gondolok, mert nagyon jól tudom én azt, hogy pénzzel még a hallállal is szóba lehet állni s hogy lehet vele paklizni, az egészen bizonyos.

De azért csak legyünk mi szegények és a gazdagok is egészségesek. Ha a puszták jékványság elég ehhez, rajtam nem mulik.

Aradvármegye zárószámadásai.

(A megye vagyona és adóságai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

Dálnoki-Nagy Lajos alispán és *Balázs* István főszámvevő most teszik közzé a vármegye házipénztárának, valamint alapjainak és alapítványainak 1902. évi zárószámadásait, a melyet a tavaszi megyegyűlésnek terjesztenek be. A kimutatásnak nevezetesebb adatai ezek:

A megye *házipénztára* 1447 korona 29 fillér *tulkiadással* végződött, a mely a községek-nél lévő 2207 korona 86 fillér hátralékban nyer fedezetet.

A tartozással bíró alapok közül a legnagyobb az adóssága a *beszállásolási pótdadó*-alpnak: 930,520 korona 59 fillér, azután az 5%-os *megyei pótdadó*-alpnak, a melyből a *Krivány-féle* sikkasztást is fedezik: 404,807 korona 66 fillér, az *otálapnak*: 80,511 korona 84 fillér.

A *magyar nyelv terjesztési* alap bevétel 953 korona, kiadása 600 korona volt; a megye egyik legrégebbi fundációjának, a *Muraközy*-alpnak bevétel 6320 korona 47 fillér, kiadása 43,475 korona (ebből fedezték a megye katonai ösztöndíj alapítványainak költségét). Az alap a múlt év végén: 108,308 korona 55 fillért tett ki.

A *törzsvagyon*-alap 1902. évi maradványa 110,77 korona 09 fillér.

Az összes alapok, a tulkiadást leütve, készpénzben és értékekben 1,894,207 korona 50 fillért tesznek ki, ezzel szemben az alapok *tartozása* 1,418,935 korona 16 fillér, a mely adatok eléggé bizonyítják, hogy Aradvármegye nem mondható gazdag vármegyének.

Az egyes alapok bevételeiről és kiadásairól szerkesztett kimutatást az alispán megküldte az összes járási főszolgabíráknak azzal, hogy a számadások részletei április 1-étől április 15-éig közszemlére vannak téve a megyei levéltárban s azok ellen a felszólamlásokat vagy észrevételeket a közgyűlést megelőzően öt nappal kell beadni az állandó választmányhoz.

A két Aulich.

(Egy aradi vértanú eszméje a katonai vitában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

A képviselőház pénteki ülésén *Thaly* Kálmán, a kuruc történettudós hosszabb beszédet tartott a katonai javaslatok ellen, amelynek nagy érdekű történelmi fejtegetései minden párton élénk feltűnést keltettek. A beszédnek figyelemmel hallgatott része volt, amely *Aulich* Lajos tábornoknak, az aradi vértanú egyikének eszméjét elevenítette fel a katonai nevelésre nézve. A beszéd ezen részének szövege:

— T. Ház! Most itt egy nagy ember emlékeztetést akarom egy percre felújítani. A t. miniszter ur a multkor apprehendált, amikor a képviselő urak közül valaki egy *Aulich* nevű nagyváradi ezredest, most talán generálist, meg a braganzai herceget, meg nem tudom, kiket szóba hozott. Szóval a miniszter ur apprehendált, hogy miért hozták szóba.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter: Nem apprehendáltam, hanem csak azt mondtam, hogy nem áll és ezt ma is mondom!

Thaly Kálmán: Hát én a miniszter ur *Aulich*-jával nem foglalkozom, hanem csak a *nagy Aulich* hal és amit majd én mondok róla, az való is lesz, azért jót állok, mert kardinális tanutól hallottam. (Halljuk! Halljuk! a szélsőbaloldalon.)

Aulich, az 1849-iki hadügyminiszter, a legtanultabb magyar tábornok, az egyik áldott emlékü aradi vértanú egyik nagy eszméjéről akarok itt említést tenni, amely a katonai neveléssel a legszorosabban összefügg. Hallottam ezt nem mástól, mint magától *Kossuth* Lajostól, az ő szájából, Turinban 1890. október havában.

Kossuth Lajos mondotta nekem *Aulich*-ról ezeket: „Mikor 1849-ben — ugymond — visszafoglaltuk a fővárost *Isaszegh* után, beszélgetek a hadügyminiszterrel és mondom, hogy ugye, most a hadügyminiszternek legelső dolga lesz a *Ludovika-Akadémia* ifjait, akiket a *Debrecen*-be való visszavonuláskor szétesztetett és szüleikhez küldött vissza — ismét összehívni és a *Ludovika-Akadémia* tanfolyamait újra megnyitni. Erre *Aulich* ezredes így válaszolt: „Kormányzó ur! Ha én tőlem függne, azt a *Ludovika-Akadémiát* soha többé meg nem nyitnám! — „Hogy hogy?” — kérdezte *Kossuth* meglepve — „On, a hadügyminiszter?” — „En, uram! Nekem más fogalmaim vannak a katonai nevelésről! Én semmi speciális katonai tisztképző intézetet meg nem nyitnék, de a katonai torna meneteléseket stb. a népiskolától kezdve, végig taníttatnám és — itt jön a lényeges — azután pedig az egyetemen nyitnék meg egy külön hadtudományi fakultást, a mint külön *theológiai*, *jogi*, *filozófiai* és *orvosi* fakultások vannak.” (B. *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter közbeszól.)

Kérem tessék elődje iránti kimélelemből meghallgatni. Az én számmal most *Aulich* és *Kossuth* Lajos beszél s nem az én csekélységem. *Kossuth*-tól hallottam ezt, mint *Aulich* eszméjét (Halljuk! Halljuk!)

Mondom, t. képviselőház, *Aulich* eszméje az volt, hogy hadtudományi tanfolyamot kellene felállítani az egyetemen és azok az ifjak, akik

a katonatiszti pályára szánták magukat, iratkoznak be oda úgy, amint beiratkoznak mások a jogi és orvosi fakultásokra; akkor ezek együtt fognak nevelkedni a többiekkel az elemi iskolától kezdve, a középiskolákon keresztül az egyetemen is s majd nem lesz akkor kasztszelen; azután pedig ahogy leteszi a doktorátust az a másik egyetemi hallgató, úgy tegye le a hadtudományi vizsgát a hadtudományi tanfolyamot végzett ifju is és kellő fegyelem alá véve, abból lesz igazi magyar katonatiszt. (Élénk tetszés és helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Kubik Béla: Az lesz a jó magyar tiszt!

Thaly Kálmán: Hát, t. képviselőház, ez az eszme Auliché, az aradi vértanuó, az egykori magyar hadügyminiszteré. Ajánlom megmondásra, mint nagy eszmét, 54 évvel ezelőtt hol volt már ő! Mennyire megelőzött bennünket! Pedig ez illenék legjobban az általános védkötelezettség elvéhez. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Mert az általános védkötelezettség elve polgár-katonákat, nem pedig hivatászerű katonákat: Beruf-Soldatokat követel és ha az egyetemen egy hadtudományi fakultás lenne, akadna elég magyar ifju, a ki oda beiratkoznék és jeles katonák válnának belőlük.

— Kötelességemnek tartottam ezt felemlíteni — tette hozzá Thaly — mint annak az áldott emlékü embernek eszméjét és hagyományát.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Lotty ezredesei, operette. Este: Lili, operette. Küry Klára vendégfelléptével. (Páros bérlet.)

Hétfő: Nebantsvirág, operette. Küry Klára vendégfelléptével. (Páros bérlet.)

Kedd: Casanova, operette. Küry Klára vendégfelléptével. (Páros bérlet.)

Küry Klára második vendégfellépése.

— Casanova. —

Összevissza csokolhatnám az aranyos Klárit, olyan édes volt mint Marion. Vette észre, hogy énekében, játékában, arckifejezésében miként érvényesül a dal szövege?

— Kegyed bizonyosan az „Olyan volt a lelkem, mint az öklöm” kezdetű dalra gondol. Epp abban rejlik a művészet, hogy a naiv, és semmitmondó szöveg, mily bájos költeményvé válik annak ajakán, aki finom érzékekkel bele tudja önteni kedélyének aranyos hangulatát.

— De a külső megjelenésnek is harmóniában kell állani azzal, amit a szövegben, a dalban interpretálni kell. Önnek, mint férfinak, nem is lehet ez iránt fogékonysága és érzéke és azért nem is tudja megérteni, hogy mily szép volt az isteni Klári az első felvonásban.

— Már bocsánatot kérk, a női szépség bennünket talán inkább megragad.

— Ezt nem vonom kétségbe; de vajjon meg tudná-e mondani, hogy miben rejlik Küry művészet Pompadourjában?

— A kérdést nagysád helyesen tette fel. Mert ha alapos bírálatot kíván hallani, akkor Marion és Pompadour egybevetésével kell kezdeni.

— Hogy értem ezt?

— Küry hatalmas alakítási képességét e két felvonás jellemzi. Mint Marion gyermekes kisleány, fesledező bimbó, aki sejtí az édes szerelmet, kinek ajka szomjazza a csókot, mint ismeretlen édes érzést, anélkül, hogy tudná, hogy csak egy bizonyos ajkon terem annak igaz gyönyörűsége; csókolja játszótársát a baktort, csókolja az élvhajászó Casanova lovagot, csókol, mert ajka csókra termett, csókol kedélye szüzi ártatlanságában.

— Es Pompadourja az érzéki asszony, aki a szerelem emésztő tűzétől epesztve, odadobja magát, egész mindenségét, a pillanat édes kéjelgésének.

— Ugy — ugy! Tehát veszi észre azt a hatalmas ellentétet, mely egy rövid felvonásközzel diadalmasodik felettünk. Érezte, hogy miként hangszulozta e mondást, hogy egy ifju pásztor többet ér

egy vén királynál? Ez Pompadour volt, korának leg-érzékibb asszonya!

— Igaza van — most értem, hogy mit értett Marion és Pompadour egybevetése alatt. Igen, ez az egybevetés emeli ki Küry remek művészetét.

— De valamiben mégis csalatkoztam.

— Ön rossz ember — bizonyosan a vetkezési jelenetre gondol!

— Arra!

— Nincs igaza. A szerző tulment a megengedett határon és ezt Küry remekül szorította vissza az illem határai közé. Mert Pompadour érzéki, de nem szemérmetlen, és ha szemérmetlennek jellemezte is néhány életírója, annyira nem szabad őt súlyesíteni, hogy hogy száz és száz ember szeme elé állítsa húságának ilyféle kielégítését. Vannak dolgok, melyek ha igazak is, ha megtörtént tények is, színpadon meg történté tenni nem lehet és nem szabad.

— Pardon, meghajlok érve előtt, de lassan itt a szomszédságban ülő ifju arszlánok elégedetlenek.

— Ez az idők jele, — nagyon szomorú ez kedves uram, de én azt hiszem, hogy a színpad méltóságát megőrizni fontosabb dolog, mint néhány léhütőnek frivol igényét kielégíteni és ezért is megcsokolhatnám az aranyos, az édes Klárikat, hogy az előbbi elvet valószínűt a meg e sikamlós jelenetben.

— Feltűnt kegyednek, hogy francia betétdalát, mily szép kiejtéssel csacsogta el, és hogy az éneklő nevetés, kacagás, mily természetesen hangzott?

— Igen, ez fénypontja volt a mai estének; sohasem szoktam tapsolni, de e dala után önkénytelenül tapsolnom kellett.

A párbeszédet elleste

Carolus.

* Küry Klára újabb felléptei. Zilahy igazgató értesíti a közönséget, hogy miután a budapesti Népszínháznak tervbe vett műsora akként alakult, hogy Küry Klára az április hó második felére már megállapított két vendégjátékra nem jöhetne, sikerült Küry Klárárt rábírnai, hogy az említett két vendégfellépést e hó 30. és 31-én, azaz *hétfőn és kedden* fogja lejátszani.

* Szecessziós szoba az aradi színpadon. A legtöbb dicséret, amit a Zilahy rezsim a közönségtől, a színügyi-bizottságtól és a sajtótól nyert, annak a nagyszerű kiállításnak szolt, amelylyel a színház előadott darabjait színpadra hozta. A darabok kiállításánál a legnagyobb szerepet természetesen a legszembeötlőbb színpadi kellék játsza: s ez a *diszlet*. Ezekben pedig igazán kápráztató dolgokat produkált a Végh István művésze. A Simonyi-utcai festő-teremben Végh István festő, mesteri keze az utolsó eset vonásokat rakja fel most egy pazar fényű, teljesen új diszletre, melyet a színház a „Folt a mely tisztit” darabban fog bemutatni. Egy modern divatu, *szecessziós szoba* diszleteit festi Végh István s amit evvel produkált, az olyan művészi munka, amilyen az aradi színpadon még aligha volt. A festő-teremnek e diszletek készülte alatt annyi látogatója volt, hogy a szobát, ha kulisszái teljesen elkészülnek, valószínűleg ki fogják állítani.

* A kikapós férjek. Radó Károly dr. rendkívül mulattató bohózata, mely a közbe jött vendégszereplés miatt a múlt heti játékröndről lemaradt, a jövő héten kerül színre. Az előadás iránt rendkívül érdeklődés mutatkozik a közönség részéről, az összes szereplők nagy ambícióval készülnek a bohózatra.

* Egy leány története. Liptófalvi H. István ily című regénye a napokban hagyja el a sajtót. A szerző kéri mindazokat, kik gyűjtőívet kaptak, hogy sziveskedjenek az ívet (ha csupán egy megrendelőnek aláírása is van azon), április hó elsőre, az előfizetési összeggel együtt az „Alföld” kiadóhivatalának a címére (Arad, József főherceg-ut 22.) beküldeni.

Följelentés Mangra Vazul ellen.

(Hamis vád miatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

A *Hamisa-Mangra* püspök-választás emléke talán már egészen el fog enyészni, a mikor a bíróságok még mindig tárgyalni fogják a pöröket, a melyek ennek a választásnak harcaiból keletkeztek. A legérdekesebb pör a következő:

Maglas Manó aradi hírlapíró ma, Rozvány István dr. aradi ügyvéd utján följelentést nyújtott be a nagyváradi kir. törvényszéknél *Mangra* Vazul nagyváradi püspöki helynök ellen, a kit a büntetőtörvénykönyv 227. §-ába ütköző és annak 2. bekezdése szerint minősülő, *hamis vád*, illetve a büntető-törvénykönyv 260. §-ába ütköző *hatóság előtti rágalmazás* miatt kéri elítélni.

Mangra Vazul, a mint ismeretes, a *Controlában* megjelent cikkek miatt sajtópört indított *Maglas* ellen a temesvári törvényszéknél, a mely azonban *Maglas* vád alá helyezésére nem talált alapot, a panaszt *elutasította* és a további eljárást beszüntette. Ezt a határozatot 1908. február havában a temesvári kir. ítélőtábla is jóváhagyta, tehát az *íogerős*.

Maglas a följelentésben azt adja elő, hogy a *Mangra*-pártiak őt hírlapírói hivatásának gyakorlatában korlátozni, terrorizálni akarták. Nem kevesebb, mint *tizenegy sajtópört* indítottak ellene, a melyek közül már kettőben beszüntették az eljárást; az egyiknél a bíróság utasította el a panaszt, a másiknál pedig a panaszos visszavonta azt.

A pörben a nagyváradi törvényszék illetékességét *Maglas* annak alapján kéri kimondani, mert *Mangra* Vazul *nagyváradi lakos*. Ilyenformán *Mangra* és *Maglas* újból találkoznak a bíróság előtt, multkor *Temesvárott*, most pedig *Nagyváradon*.

A dalegylet színházi hangversenye

(Előkészületek. — A műsor.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

Az aradi dalegylet színházi hangversenyének előkészítésén úgy a színházban, mint a dalegylet próbahelyiségében kedvvel és szorgalommal dolgoznak, hogy a hangverseny minden része kivitel tekintetében is fényes legyen. A dalegylet férfikara a jövő hét elején már a színházban tart próbát, hogy az előadás, melyet *április hó 3-ára*, péntekre terveznek, semmi hiányosságot ne mutasson.

Nagy a dalegylet vállalkozása s ehhez képest meg is érdemli, hogy kellő támogatásban részesüljön. Sok ambíció és művészi képesség kell a zeneileg magas színvonalon álló program bemutatására s annyira már ismerjük a dalegyletet, hogy készületlenül soha nyilvánosság elé nem jön.

A hangversenyt tudvalevőleg a színházban fogják megtartani, *Zilahy* Gyula ugyanis hajlandónak nyilatkozott arra, hogy az énekeseknek egy estére átengedi a színházat ama szolgálat ellenében, amelyet a dalegylet a színháznak a *Lohengrin* előadási alkalmával tett. Tekintve pedig azt, hogy a színház csak egy estére lesz a dalegyleté, igyekeznie kellett azt úgy kihasználni, hogy ezen egyetlen estén minden igényeket kielégítsen.

Hogy az egyesület erre törekedett is, annak kiváló bizonyítéka a változatos hangverseny-programm. Az estét *magyar karének* fogja megnyitni, melyet a dalárdisták *Schleifer* Antal dirigálása mellett énekelnek.

A második szám három hatalmas karéneket tartalmaz, ezek dirigense *Sperber* Frigyes

zenetanár, a dalegylet első karmestere lesz, aki karvezető képességének már a „Lohengrin“ betanítása alkalmával fényes tanuj lét adta. Ez a három karének a következő számokat tartalmazza: *Dal a dalról*, versenykar, szerzője *König Péter*, aki néhány év előtt az aradi színház másodkarmestere volt. A második szám *Erkel* harcias ütemű *Takarodó* ja, végül *Zichy Géza Szerenád* ja.

A műsorban szerepel a *Hoffman meséi*-nek első felvonása is, melyet a szintársulat tagjai adnak elő *mükedvelők* közreműködésével. A mükedvelők közül *Vince Miklós* és *Ráskai Miksa* vesznek részt a zenemű előadásában.

Ugy a „Hoffmann meséi“, mint *Zichy Géza* gróf „Szerenád“ja és *Erkel* „Takarodó“ja zenekar kísérettel kerülnek előadásra. Érdekes, hogy az egész országban a mi dalegyletünk énekli először *König Péter* rendkívül nehéz, „Dal a dalról“ című versenykarát a nyilvánosság előtt és ugyszintén az egyedül, mely a *Zichy Szerenád*ját és az *Erkel* „Takarodó“ját zenekísérettel adja elő. A többi dalardák eddigi hangversenyeiken ezt a két darabot csak zongora kísérettel énekeltek.

A hangverseny második részében *Berezik Árpád* egy felvonásos vigjátéka a „*Bál királynő*“ kerül színre, *Zilahy* igazgatón kívül *Gazdy Aranka*, *Follinuszé*, *Csiky*, *Ternyei*, *Mariházy*, *Sarkadi* és *Győre* játszanak benne.

A hangversenynak hatalmas befejezést fog adni a „Hoffmann meséi“ első felvonása. Ezt *Orbán* karmester dirigálja és *Polgár Sándor* rendezi. A hangverseny iránt, már a dalegylet iránti rokonszenvből is, a városban mindenütt igaz érdeklődés nyilvánul.

Magyarellenes tüntetések Zágrábban.

(A magyar föliratok ellen.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 28.

A zágrábi diákokból tegnap este véres tüntetés formájában tört ki a magyar gyűlölet. A horvát diákok a magyar királyi államvasutak épülete elé vonultak, hol az ott alkalmazott magyar föliratok miatt nagy lármát csaptak. A diákok köveket dobáltak az épületre, melynek ablakait bezárták. Ezenfelül több magyar feliratu táblát lerángattak az épületről és összetörték.

Sehol a közelben egyenruhás rendőr látható nem volt, hanem csak titkos rendőrök, kik minden beavatkozástól tartózkodtak. Azt beszélük, hogy a rendőrséget e magatartásra felsőbb helyről utasították.

A tüntetés éjjel tizenegy órakor vált a legkritikusabbá, a mikor nagy tömeg tüntető vonult a *Narodne Novine* hivatalos lap szerkesztősége elé, melyet kövekkal dobáltak meg és összes ablakait bezárták. A tömeg ép meg akarta ostromolni az épületet, amikor félézred gyalogság, föltüzött szuronyokkal és lovascsendőrök jelentek meg, kik belelovagoltak a tömegbe és szétkergették. A tüntetők erre az *irgalmasok kórháza* elé vonultak, melynek ablakait a betegek agy rémületére szintén bezárták. A sötétségben a rendőrség dolga nagyon meg van nehezítve. Többen a rendőrök közül kődobások által megsebesültek. Több tüntető is megsebesült. Az egyiket, kit szuronydűfés ért, kórházba szállították. A rendőrség az összes kávéházakat és nyilvános helyiségeket bezáratta. Három század katonaság vonult ki, mely kordont vont a szerb-bank és az államvasutak üzletvezetősége, valamint egyéb fenyegetett középületek körül, hogy azokat megvédelmezze.

Legújabb táviratok a következőket jelentik:

Zágráb, március 28.

Az *Agramer Zeitung* jelenti: Az utóbbi napokban sokat beszéltek arról, hogy a magyar királyi államvasutak üzletvezetősége új épületén kizárólag magyar nyelvű feliratokat alkalmaztak és hogy részben ezek a feliratok adták okot a legutóbbi tüntetésekre. Egyelőre csak annak a konstataálására szorítkozunk, hogy a kizárólag magyar nyelvű feliratok alkalmazása egy félreértett rendelkezésre történő és hogy a magyar királyi államvasutak igazgatósága már intézkedett, hogy e feliratok helyett a törvényeknek megfelelő feliratok alkalmaztasanak.

Zágráb, március 28.

Frank, *Sztarcsevics* és *Amicsics* képviselők a Magyar Államvasutak zágrábi üzletvezetőségéhez beadványt intéztek, kérve, hogy a *kégyezés* rendelkezéseire való tekintettel az üzletvezetőség új épületeinek feliratait olyanokkal pótolja, a melyek a törvényeknek megfelelnek.

Az üzletvezetőség ez iránt még a beadvány előtt intézkedett.

Budapest, március 28.

Hivatalos jelentés szerint egyes lapokban megjelent ama hír, hogy az üzletvezetőség épületéről letépték a magyar föliratot, *valótlan*. Sebesülés is csak egy történt, az is könnyebb természetű.

A félhivatalos M. T. I. Zágrárból a következőket jelenti:

A budapesti lapok jelenségeivel ellentétben az utóbbi napokban csak olyan jelentéktelen tüntetések voltak, hogy még az idevaló ellenzéki lapok sem vettek róluk tudomást. Tegnap este már nagyobb arányú volt a tüntetés. A tüntetők beverték az államvasut pályaudvarának, a postaépületnek, az országos nyomdának és az orfeumnak néhány ablakát és azt kiáltották:

— *Le a magyar államvasutal! Éljen a horvát hadsereg!*

A mikor a tüntetők az utcai gázlámpákat eloltogatni kezdték, katonai segítséget rekviráltak. A tüntetők kövekkal dobálták meg a katonaságot. A tömeg szétkergetése közben egy fiatal emberen egy szurony könnyű sebet ejtett. Tíz óra után a város megint egészen nyugodt volt.

Zágráb, március 28.

A hivatalos jelentésekkel szemben újabb a következőket jelentik:

Mikor a tömeg meg akarta ostromolni a *Narodne Novine* szerkesztőségét, odaérkezett egy rendőrbiztos, több rendőrrel. A tömeg, megpillantva a rendőrbiztost, rávetette magát és *véresre verte*, miközben *egy lövés dördült el*. A golyó a rendőrbiztost megsebesítette. Ekkor a katonaság rohamlépésben jött a dulakodókhoz és *szuronysegezve szorította előre* a tömeget. A szuronyos katonák *több tüntetőt megsebesíttek*.

Ma sok ezer ember járt az utcákon, bámulva a kövel megbombázott házakat. A rendőrség erélyesen keresi azt embert, a ki revolverrel rálőtt a rendőrbiztosra. Ma különben már nyugalom van. A rendőrség rendelkezéséből az összes üzleteket és mulatóhelyeket már a *kora esti órákban bezárták*.

Budapest, március 28.

Komoly magyar politikai körök a zágrábi diákok tüntetésének *nem tulajdonítanak különösebb fontosságot*.

SPORT.

Az atléták sport-ünnepélyei.

(Football match. — Tornaünnepély. — Ping-pong verseny.)

Vasárnap délután fél-négy órakor az *Aradi Athletikai Club* *Török Gábor* utcai sporttelepén házi *football-matchot* rendez, melyre a közönséget szívesen látja. Belépő díj nincs. Az első csapat, melyet *Kraft Jenő* a klubnak Budapesten tartózkodó kitűnő játékosa vezet, a második csapattal mérkőzik, melyben szintén nem egy igen ügyes labdarugó van.

E modern sportot, melynek a főváros közönsége oly rendkívüli hávval áldoz, már városunk közönsége is nem kevéssé ismeri s mind nagyobb és nagyobb mértékben adja jelét e mérkőzések iránti érdeklődésének.

Ma este hat órakor a polgári fiúiskola tornatermében *házi tornaünnepélyt* rendezett a klub tisztán tagjai körében, melyen egy szertornázásban remekló csapat szebbnél-szebb mutatványokkal érdemelte ki a jelenvoltak elismerését. A felmutatott ritka szép eredmény *Molitorisz József* máv. építész-mérnök érdeme, ki buzgó fáradozással oktatta a csapatot a tél folyamán.

Az ünnepély végezetével ifj. *Vas Gusztáv*, a klub titkára köszönetet mondott a klub nevében *Molitorisz József*nek buzgó fáradozásáért s kérte a csapat fiatal tagjait, hogy lankadatlan munkássággal fejlessék ügyességüket, hogy majdan hazánk első atlétáival méltán felvehessék a versenyt. A csapat és a jelen voltak lelkes éljenzéssel kísérték a titkár szavait s elismerésükül atlétai módja vállokra emelték *Molitorisz József* vezetőjüket.

Vasárnap este a klubhelyiségben a jelenleg Aradon tartózkodó *Kraft Jenő* footballról felolvasást tart. Ezt *ping-pong verseny* és teast követi.

+ Az Aradi Tornaegyesület évi rendes közgyűlését március hó 29 én, délelőtt 11 és fél órakor a városháza emeleti tanács termében tartja meg, melyre az egyesület összes tagjai tisztelettel meghívotnak. *Urbán Iván* elnök. *Nagy Sándor* titkár, művezető.

Tárgysorozat: 1. A választmány az 1902 ik évről szóló jelentése. 2. Pénztári és vagyoni kimutatás az 1902-ik évről. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Az 1903. évi költségelirányzat megállapítása. 5. Az 1904 ben Aradon tartandó *VII ik szövetségi országos tornaünnepély* s ezzel kapcsolatban az „Aradi Tornaegyesület“ fennállásának *25 éves jubileuma*, zászlószentelés, vívóakadémia és egyéb sport ünnepélyek rendezése tárgyában való intézkedés. 6. Tisztviselők, és számvizsgáló bizottsági tagok választása. 7. Indítványok.

Az „Aradi Tornaegyesület“ tegnap este hat órakor a polgári fiúiskola tanári gyűléstermében rendes havi gyűlést tartotta, melyet *Steinitzer Pál* dr. alelnök vezetett. Új működő tagokul fölvétettek: *Cs. Varjassy Lajos*, *Neuman Samu*, *Neuman Adolf*, *Szántay Lajos*, *Szántay Béla*, *Hoffmann János*, *Basel Ottokár*, *Bauer Gyula*, *Kilényi Zoltán* és *Borlodán György*. *Nagy Sándor* titkár művezető a tornaórák látogatásáról a következő jelentést tette: Februáriusban tartott összesen: 11 tornaóra, részt vett e 11 órában 289, egy órában átlag 24 tornász. Márciusban tartott összesen 12 óra, részt vett e 12 órában 284, egy órában 24 tornász. Titkár-művezető jelentését a választmány tudomásul vette. Ezután megállapította a választmány a holnapi közgyűlés elé terjesztendő s az 1903. évről szóló költségelirányzatot, bevétel 2770 korona, kiadás 2678 korona. *Körmives József* pénztárnok bemutatta a közgyűlés elé terjesztendő vagyoni mérleget, mely szerint készpénz maradvány az 1903. évről 10275 80 korona. *Nagy Sándor* titkár-művezető jelentette, hogy a folyó évi május hó 21-ikén a „Budapesti (budai) Tornaegyesület“ által rendezendő tornaversenyre az aradi tornaegyesület tagjai közül 18-an, a pünkösd-

kor tartandó szövetségi kerületi tornaünnepélyre pedig 22-en jelentkeztek, mit a választmány örömmel vett tudomásul. Elhatározta a választmány, hogy a lyceum előtt fekvő játszótér használhatása végett — miután az engedély a folyó tanév végén lejár — kérvényt intéz a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz. Végül a holnapi közgyűlés tárgyait készítette elő a választmány, mely után a gyűlés véget ért.

Uj ev. ref. egyházmegye.

(Aradmegyei egyházak különválása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

A békés-bánati ev. ref. egyházmegyében változás van készülöben, illetve egyelőre számottevő érdeklődés részéről meg van a szándék, hogy ez a változás keresztül vitessék. Arról van szó, hogy a békés-bánati egyházmegyéből, mely területre nézve aránytalanul nagy a tiszántúli ev. ref. egyházkerület tizenhárom egyházmegyéje között, s lélekszámra is jóval felülmúlja bármelyiket, mint új egyházmegye *különválasztásaként* a *Krassó Szörény*, *Temes- és Torontálvármegyére eső rész*, sőt ide csatoltassanak az *aradmegyei marosmenti egyházak*, s köztük *Arad* is.

A *Beszerményi* néven nevezett, egykori egyházmegyének visszaállítása lenne ez, melyre nézve a bánati részen erős mozgalom indult meg, s némileg áthatott Aradmegyére is. A temesvári lelkészi kör legutóbbi értekezlete köriratot is adott ki ez ügyben. Ezzel legutóbb a *Kisperegi* egyház foglalkozott s egyhangulag elhatározta, hogy e tárgyban kérvényt intéz az egyházmegyéhez.

Az új egyházmegye alakítása nagyon helyén való dolog. A békés-bánati egyházmegye Füzes-Gyarmattól le egészen Pancsováig terjed, s az adminisztrációt ez a nagy terület nehézkessé teszi. A változás új életet hozna magával s fokozná az életerőt, de meg a történelmi is eleget tenne. A békés-bánati egyházmegyében jelenleg 211.000 lélek van, míg például a n. szalontaiiban (hová Arad is tartozik) csak 90.000. Van azonban a kerületben olyan egyházmegye is, melyben alig több a lélekszám 20.000-nél. Az egyházak száma 42, melyből 17-et választanának el, s némelyek ehhez szeretnének csatolni még néhány egyházat Aradmegyéből; többek között *Aradot*, *Kispereget*, *Szentleányfalvát*, sőt Csanádmegyéből *Makót* is. Az 17 egyháznak 28.000 a lélekszáma s így a felosztandó nagy egyházmegyében még mindig megmaradna 183.000 lélek.

Az új egyházmegyének *Temesvár*, esetleg *Arad* lenne a székhelye. Arad azonban — ha a terv megvalósul — valószínűleg megmarad a szalontai egyházmegyében. A hagyomány is teljesen ide köti. 1822-ben alakult meg a szalontai egyházmegye a bihari és békési egyházmegyéből, s ekkor még nem létezett az aradi egyház, hanem csak 1829—30 óta. Némelyek szerint már századokkal előbb volt itt egyház, de erre nézve nincsenek biztos adatok. *Csécsei Imre* aradi ev. ref. lelkész az aradi egyház története című munkájában így ír:

„Hogy az elpusztult zarándi egyházmegye területéhez tartozó régi Aradon a 16 és 17. században volt-e s milyen állapotú protestans egyház: e kérdésre határozottan igenlő feleletet nem adhatunk. Ha volt, akkor bizonyosan állíthatjuk, hogy az aradi régi protestans, illetőleg református egyház eredetét, történetét, a vezetők életének körülményeit sűrű, elháríthatatlan homály borítja. Határozottan mondhatjuk, hogy egy ilyen egyházzal alig tudunk, vagy jobban mondva, alig sejtünk valamit. Ha e tekintetben itt-ott némi rövid, odavetett megjegy-

sést találunk, azt csupán utbaigazító erővel nem bíró következtetésnek tekinthetjük.

Az új egyházmegye megalakítását a békés-bánati egyházmegye tavaszi közgyűlésén fogják tárgyalni s lehet, hogy életre kel a hajdani beszerményi megye, melyet egykoron a mostani Krabác, torontáli község helyén létezett Beszerményről neveztek el.

A kenyér-zsúrok mérlege.

(A rendezőség elszámolása.)

Arad, március 28.

Az elmúlt télen az ingyen-kenyér akciónak segítő társul szegődött a művészet és irodalom. A szegények nyomorát csillapító alapgyarapítására minden pénteken zsúrokat rendeztek, a melyeken állandóan díszes közönség jelent meg, hogy a maga szórakozását a humanizmusnak fizesse meg.

Összesen kilenc ilyen kenyér-zsúr rendeztek s azok főrendezője, *Dömötör László* főreáliskolai tanár az alábbiakban teszi közzé azok anyagi mérlegét:

	Korona.
A kilenc estély jövedelme a 37.40 korona felülfizetéssel együtt	1060 60
Kiadás (nyomtatványok, zongorák és hangszeres szállítása, írói tiszteletdíj, színes nyugdíj-egyesületnek föllépési illeték (100 kor.) kocsi, szolgáló díja, stb.)	303.20
Institoris Kálmán polgármester ur kezéhez ment tiszta jövedelem kiosztás végett	705.60
Takarékpénztári betétképen maradt	51.80

Ezt az utolsó összeget átadtam a *Kossuth szobor alapra* gyűjtő bizottság elnökének, *Nagy Kálmán* urnak, a szobor-alaphoz való csatolás végett.

Ezenkívül az alant megnevezett urhölgységek és uraknak szíves közreműködésükért a legmelegebb köszönetét szavazza a szervező bizottság és védnöknő:

Alt János, Bajthay Mihály, Boros Dóra, Budits Máttyás, Burián Mihályné, Faix Jakab, Farkas Ferenc, Fleischer Ilona, Goldzieher Albert, Hályné Barcs Aranka, Herzig Ottóné, Koleczky Vilma, Korbuly Gizella, Köpf Kálmán dr., Krispin József, Leitner Ernő dr., Orbán Árpád, Öry Aladár, Purcsi János, Ráskai Miksa, Roth Margit, Schröder Béláné, B Szabó és neje, Szabó Irma, Szilágyi Gyula, Uri banda tagjainak együtt és külön, Zoltay Máttyás és neje, Varságh János, Vincze Margit, Vonós ötnőnek együttesen és külön, waggongyári dalkör, Wally Anna, Wieser Aladár.

Az Alt János és Wieser Aladár uraktól kiállított s tételről-tételre okmánnyal igazolt számadást a polgármester urnál deponáltam.

A rendező bizottság és védnöknő nevében *Dömötör László*.

Az elítelt virágmédium.

(A berlini javasaszonny pör.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 28.

Egész Berlinnek lázas érdeklődése közben hozták meg az ítéletet ma *Rothe Anna*, a híres virágmédium fölött.

Rothe Anna afféle modern javasaszonny volt Berlinben. Jövendőmondással, kuruzslással foglalkozott, az orvosi tudományba is belekontárkodott, de főleg spirítiszta szeánszok rendezésével s tulvilági üzenetek továbbításával szerzett magának.

A tavasz jónő ünnepélyes szertartások közepette zsoltárekléssel, imával fogadta pacienseit, majd pózba helyezkedve, hirtelen tulvilági álomba merült s a szomnambulisták ingadozó lépteivel haladt áldozatai felé. Majd szellemek sugallta rejtelmes mondatok toltak ajkára s a nagy jónő ritka precizitással tovább-

bitotta a halottak üzenetét. A derék médiumot többnyire klienseinek elhunyt atyafiai, barátai ihlették meg, de gyakran recitálta *Zwingli*, *Paul*, *Fleming* stb. üzeneteit is. Erdekes specialitása volt védszellemének; a „*Kleine Friedchen*“-nek akcióba léptetése. A „kis Friedchen“ a sugárzó menyből virágokat, nyalánkságokat, ececsebecsüket küldött a jámbor klienseknek. Ez — mint *Kracht* rendőrtisztviselő a múlt esztendőben kiderítette — *Rothe Anna* ügyes escamotage-a segélyével történt, de mindannyiszor fascinálta a hiszékeny s kevésbé művelt pácienseket.

Négy nap óta tartott a tárgyalás, a melyen *százharminc* tanut hallgattak ki. A vádiottnő maga erősen hangoztatta, hogy szellemekkel áll összeköttetésben. Erdekes volt, hogy intelligens előkelő emberek, tanárok a bíróság előtt rendületlenül vallották, hogy ők látták a virágmédium csodatetteit.

A berlini kerületi bíróság, a mint lapunknak táviratozzák, *Rothe Anna* aszszonyt *másfél évi fogházra* ítélte, a melyből a vizsgálati fogság által *nyolc hónapot* kitöltöttnek vett.

Egy választási bűnpör.

(A Kuria elvi döntése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

Figyelemreméltó döntést hozott a kir. kuria egy választási pörben. Kimondta, hogy a választók megvesztegetése akkor is büncselekményt képez, ha nem is szorosban a választási campagne idején történt.

Az ügynek története a következő:

A nagybecskereki kir. ügyész vádat emelt *B. J.* és társai ellen, mert 1901. március végén *D. J.* és társainak, mint az országgyűlési képviselőválasztásnál választói joggal bíró egyéneknek, 30 koronát adtak abból a célból, hogy a legközelebbi képviselőválasztásnál *Daniel Lászlóra* szavazzanak. *D. J.* és társai ellen pedig vádat emelt azért, mert a pénzt elfogadták. A nagybecskereki törvényszék azonban a vádiratot elutasította és az eljárást megszüntette. Ezt az elutasító határozatot a szegedi kir. ítélőtábla is helybenhagyta. A kir. ügyész erre újrafelvételt kért, bizonyítani óhajtván, hogy *Daniel László* márczius végén képviselőjelölt volt s hogy a megvesztegetett egyének a választás alkalmával reá is szavaztak. A nagybecskereki törvényszék helyt adott az újrafelvételnek, de a szegedi kir. ítélőtábla megtagadta, mert március hónapban — ugymond — az országgyűlés még föl sem volt oszlatva, az új választás sehol sem volt még elrendelve, s így *D. L.* képviselőjelölt sem lehetett s a megvesztegetéssel terhelt egyének sem lehettek választók. Ez ellen most a koronaügyész a kuriahoz folyamodott, kifejtvén, hogy a szegedi tábla határozatában érvényesülő felfogás egy büntetőjogi, mint közkerécsi szempontból veszedelmes. A kuria — mint lapunknak táviratozzák, igazat adott a koronaügyésznek, kimondván, hogy a koronaügyész perorvoslata alapos, mert a polgárok választási joga ellen elkövetett vétség a képviselőválasztás elrendelését megelőzően is elkövethető, kimondja a kuria indoklásában, hogy sem a választó, sem a képviselőjelölt minőségének megállapítása a fennálló törvények szerint a választás elrendelésétől függővé nem tehető.

Papp I. Jánost megerősítették

(Az új püspök beiktatása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

Papp I. János, az aradi görög keleti román egyházmegye új püspökének megerősítése, a mely különben egyáltalán nem volt kétséges, immár befejezett tény.

A minisztertanács, amint megirtuk, csütörtökön egy hete tartott ülésén járult hozzá Papp I. János püspök megerősítéséhez. E hét csütörtökjén Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter személyesen vitte Bécsbe a megerősítés okmányát a felséghez aláírás végett. Ez megtörtént, s a megerősítést a hivatalos lap egyik legközelebbi (esetleg már a holnap) száma fogja közölni.

A megerősítés után az új püspök a király előtt, Wlassics Gyula kultuszminiszter jelenlétében leteszi az esküt. És miután az új püspököt a nagyszombati érseki székesegyházban fölszentelik, s ezt követően ünnepélyesen beiktatják hivatalába.

Az egyházmegye vezető köreiben úgy tervezik, hogy amennyiben a megerősítés ténye pár nap alatt publikáltatni fog, s az eskütétel se szenved haladékot, a püspöki beiktatót az ideiglenes egyházmegyei szinattal egy időben tartásuk meg. A szinatt az óhitű husvétot követő vasárnapon, április 26-án kezdődik. E napon tartanak meg a beiktatót is.

A beiktató ünnepélyei, hir szerint, igen egyszerű keretben fognak mozogni. A beiktatóra az érsek maga nem jön el, hanem az ősz Fopea Miklós karánsebesi püspök fogja helyettesíteni. Popea ugyan már hetvenkét éves, s így előrehaladott kora kissé kellemetlenné teszi reá nézve az ilyen aktust, de azért előreláthatóan eljön. Az istentiszteleten kívül, amelynek keretében a beiktató történik, csupán a fogadtatások és egy diszebed egészítik ki az ünnepségeket.

Küry a spanyolfal mögött.

(A szemérmes Pompadour.)

Arad, március 28.

I.

Pénteken éjszaka, a holdvilágtalan sötétségben történt, hogy a színház szabadság téri oldalánál, a hangtalan némaságban két nő alak beszélgetett. Az egyik a *Sacre Cour* apácáinak rideg ruháját viselte, a másik pedig a *Veszta* szüzek legkevésbé sem diszkrét leplét. Komor hangon szólalt meg az első, kinek neve

Erény: Hugom, ez egyszer nem engedek.

Veszta: Ez egyszer... Nem rossz. Hiszen az utóbbi időben nem bírok már veled.

Erény: Bár volna így.

Veszta: Talán nem? Hát *Monna Vannára* ki adta a nagy köpenyegét, mely mindent ápol és eltakar, ha nem te. Ki inspirálta az aradi színügyi bizottságot, mikor engem kitiltott e városból? S ki vezette a *Magyar Szó* cikkirójának máskor oly bábméllát, mikor rátámadt a férfi estélyekre?

Erény: Szégyeld magad.

Veszta: Szégyelem, szégyelem, de én ebből élek... Most nem engedhetek.

Erény: De engedned kell oh nővér. Borzasztó következményei lehetnének annak, ha te kerülés felül. Képzeld, vásár van itt, s a jó vidéki nép Küryt látni a színházba tolong. Nem tud semmit Casanova kedvteléséről, s Pompadour markinót meztelenül látván, halálra pírálva rohan ki az utcára. Mily botrány lesz ez!

Veszta: Hiszen csak árnykép az egész. S Küry oly bájosan fogja lehuzni bugyogóját.

Erény: Bugyogó! Pfuj, mi parázna szó. En még sohasem viseltem.

Veszta: Ha Küry leveti, rajta sem lesz. Nem engedek.

Erény: Látom, nem bírok veled. Egyezzünk ki tehát. E héton a *Modell* megyen. Ott mindent megengedek. Lehullhat minden felesleges lepel, úgy amint te akarod. A *Kikapós férfiek* et sem fogom akadályozni a kihágásban.

Veszta: Legyen meg hát.

Erény: Hála neked oh Istenem. Majd meglátod a közönség mint fog áldani.

II.

Igy történt, hogy a ma esti előadáson Küry Kiara spanyol falat állított maga elé, s csak mímelte a vetkőzést.

Egy falusi ur: Hogy becsapódtam. Még csak a miderét sem vetette le.

17 éves leány: Nem tudom miért kellett könyörögnöm a mamának, hogy vigyen el. Semmit sem láttam.

Kritikus: Mintha hanyatlott volna Küry művészete. (—)

TANÜGY.

(—) Az aradi tanítók testülete f. évi március hó 29 én, vasárnap d. e. 11 oraker a polgári fiúiskola rajztermében folytatolagos ülést tart. A tárgyak fontosságára való tekintettel ez-uton is tisztelettel kérem a tagokat, sziveskedjenek megjelenni. *Tárgyak*: 1. Az alapszabály tervezet és 2. a miniszteriumhoz felterjesztendő memorandum bemutatása. 3. Einöki előterjesztések. 4. Indítványok. *Szülögyi* György, elnök.

A battonyai posta-sikkasztás.

(Fölmentett sikkasztó.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

Annak idején megirtuk *Felberbauer* Pál esetét, aki a múlt évben három nagyobb összegű pénzeslevelet elemelt a battonyai postáról. *Felberbauer* a sikkasztott pénzzel Szegedre szökött, elmulatott ott körülbelül 1000 koronát, innét Hódmező-Vásárhelyre rándult. A sikkasztó azonban időközben olvasta a lapokból, hogy a rendőrség körözi. A büntetéstől való félelmében *Felberbauer* az elsikkasztott pénzesleveleket 220 korona híjával postára tette és elküldötte rendeltetési helyére, azután pedig jelentkezett a hmvásárhelyi rendőrségnél.

Az eset részletei a következők:

Zilahi Gyula szerződéses postamester, mint a battonyai posta vezetője, az igazgatóság engedelmével a múlt évben kiségitő alkalmazottul maga mellé vette *Felberbauer* Pált. Az új alkalmazott még fizetést sem kapott, hanem egyelőre próbaszolgálatot teljesített. Ugy lehet, ez terelte aztán *Felberbauer* büntös utra. *Zilahi* megbízott benne és így rövid idő múlva rábízta a fontosabb teendőket is. *Felberbauer* azal hálálta meg a belé helyezett bizalmat, hogy egyik napon három pénzeslevél eltüntetése után megszökött. Az elsikkasztott pénzeslevelek egyike 1400, a másik 6000, a harmadik pedig 550 koronás volt. *Felberbauer* ezeket a pénzesleveleket elkönyvelte ugyan, de hamis tételeket vezetett be a rovatlapra.

A királyi ügyészség a vizsgálat befejezése után hivatali sikkasztás és közokirathamisítás büntette miatt emelt vádat *Felberbauer* ellen s ügyében ma tartotta meg a főtárgyalást a szegedi törvényszék.

Felberbauer a tárgyalás folyamán beismerő vallomást tett s ennek alapján *Konyovits* dr.

ügyész vádbeszédében hivatali sikkasztás és közokirathamisítás büntetésben kérte *Felberbauer* büntésnek kimondani s a törvény ide vonatkozó szakaszai alapján megbüntetni. — Az ügyész vádbeszédével szemben *Békey* Nándor dr. védőügyvéd azt vitatta, hogy *Felberbauer* nem volt közhivatalnok és ennél fogva hivatali sikkasztást nem is követhetett el. A közokirathamisítás büntetésének vádja pedig azért nem áll, mert *Felberbauer* a sikkasztás elleplezéséül hamisította meg a postai rovatlapot és így ez a cselekménye csak eszköze volt a tulajdonképeni büncselekménynek, mely önállóan nem büntethető.

A bíróság rövid tanácskozás után a védő álláspontjára helyezkedett és fölmentette *Felberbauer* a vád alól, azért, mert az elkövetett büncselekmény csak magánvádra üldözendő, *Zilahi* postamester pedig nem kívánta *Felberbauer* megbüntetését. A kir. ügyész felebezett.

Az új üzletvezető kinevezése.

(Sztankovits Miklós.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

Az aradi üzletvezetőség *Márk* Károlynak miniszteri tanácsossá történt kinevezetése óta vezető-főnök nélkül van. Ideiglenesen *Krenner* Vilmos üzletvezető-helyettes végezte az üzletvezetői teendőket, míg most, három hónap után betöltésre került a díszes hivatal. Az új üzletvezető, mint biztos forrásból értesülünk, *Sztankovits* Miklós miskolci üzletvezető-helyettes, a kinek kinevezése holnap, vasárnap válik nyilvánossá, mikor is hozni fogja a magy kir. államvasutak hivatalos lapja.

Sztankovits, ki 59 éves, bács megyei születésű, a prágai műegyetemen végezte tanulmányait. Harminczöt esztendő óta van a magy kir. államvasutak szolgálatában. Pályáját a régebben létező vasutépítési igazgatóságnál kezdte s ő vezette a körmöcbánya-rutkai vasut építését. Később Szabadkán osztálymérnök volt. Azután meghívták a szerb vasutak forgalmi igazgatójává, s mikor ezen állását elfoglalta, a Máv. tartósan szabadságot.

Visszakerülve Szerbiából, a szegedi üzletvezetőség pályafenntartási osztályának főnöke lett, majd pedig miskolci üzletvezető-helyettes. Tizenkét év óta tölti be ezt az állást s jelenleg másod osztályú főfelügyelői rangban van.

Kinevezetésével kapcsolatosan egy *kis-kulissza-titokról* is beszélnek. Hir szerint, kifogás esett, hogy mint szerb születésű ember oly erős nemzetiségi központ, mint Arad, nagy hatáskörű vezető állást foglaljon el. *Brankovits* pátrólka közbenjárásáról is beszélnek, mely azután a kinevezést létrehozta.

Az aggodalomra — így mondják — nincsen szükség, mert *Sztankovits* semmivel sem árulta el, hogy ne lenne jó hazafi. Hivatali működése révén pedig feltétlenül rászolgált az aradi üzletvezetőség vezetésére.

HIREK.

Két vasuti szerencsétlenség.

— Összeütközött vonatok. —

Arad, március 28.

A mai napon Budapestről érkezett táviratok szerint két vasuti szerencsétlenség történt az országban. Az egyik az államvasutak vonalán, a másik a déli vasutén. Az előbbi volt a jelentéktelenebb, mint a hivatalos jelentés mondja: mindössze kilencezer korona kárt okozott, az utóbbi azonban már emberéletben is tett kárt. A Déli Vasutnak Budapestről Prágerhőfba

induló 225. számú tehervonata Szántód és Balatonföldvár között összeültözött a Prágernofból jövő 240. számú tehervonattal. Az utóbbinak mozdonya és két kocsija porrá tört. A vonat összetorlódtól romcsai az egész táviró hálózatot leszakították, a sinek pedig össze vissza görbültek.

A Pregerhofból jövő tehervonaton teljesített szolgálatot Hammer kalauz, akinek két kezét és lábait letörték az egymásnak futott vasúti kocsik, őt haldokolva szállították a székesfehérvári kórházba.

A vasut igazgatósága külön vonaton ment ki ma a szerencsétlenség helyszínére, hogy ott nyomban megkezdje a vizsgálatot. A forgalom a karról színhelyén átszállással történik.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint tegnap Pörsöny állomáson egy tehervonat tolatása alkalmával a tolató mozdony a tehervonat egy részével összeültözött s ez alkalommal egy fűtő és egy kocsitól megsérült. A baleset jelentéktelensége kitűnik abból is, hogy az ez által a járművekben okozott kár mindössze 9000 koronát tesz ki.

— Az egyetemi ifjak lámpionos menete. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Az egyetemi ifjuság ma szépen sikerült faklyásmenettel rendezett a függetlenségi párt tiszteletére. Hat óra körül gyülekeztek az ifjak a technika udvarában. Felhítkor vonultak el, négyes sorokban a Múzeum körutóira. Az Erzsébet-körúton, a függetlenségi pártkör előtt ezrekre menő tömeg várta már őket. A villamos közlekedés egy időre megakadt. Az erkélyen megjelent képviselőkhez Hoffmann Ottó intézett beszédet, a mire Kossuth Ferenc válaszolt. Az ifjuság erre Thaly Kálmánt akarta hallani, a ki azonban nem tartott beszédet, — mivel tegnap, a mint mondta — Rákóczy születése napján a képviselőházban nagyobb beszédet tartott, s ez annyira igénybe vette őt, hogy csak pár szóval köszönheti meg az ifjak óvációját. Lengyel Zoltán dr. további kitartásra, lelkesedésre buzdította az ifjakat. Visontai Soma beszéde után a M—g szerkesztősége elé vonultak, majd a Deák téren szétoszlottak. A diákokat egy szakasz lovas és egy szakasz gyalogrendőr követte, hogy az utca népe ne csatlakozhasson hozzájuk. Oldalt és elől maguk az ifjak tartották fenn a rendet.

— A német császárné balesete. Berlinből táviratozzák: A Nationalzeitung értesülése szerint a császárné kezelő orvosai azt hiszik, hogy a császárné sérülése körülbelül tíz nap alatt meggyógyul és semmiféle működési zavart nem fog okozni. A császárné állapota tegnap este a körülményekhez képest teljesen kielégítő volt. Az alsó karcsontrésze közvetlenül a kézcsukló fölött van. A törés egyszerű természetű és minden komplikáció nélkül való. A császárné a mikor a nyeregről lecsuszott, balkarjával a földre akart támaszkodni, de karja megcsuklott és így történt a sérülés. A Localanzeiger szerint a császárné sebet a baleset színhelyén a kíséret, a császár felügyelete alatt, ideiglenesen bekötötte, azalatt kocsit hozattak a grunewaldi vadász kastélyból és idevitték a császárnét. A kastélyban Hilbert főorvos, továbbá Leuthold és Zunker vezértörzsorvosok újra bekötözték a sebet, mire a császár Berlinbe lovagolt, a császárné pedig kocsin szintén odahajtatott. A kocsit késő délután érkezett a kastélyba, a hol sok fejedelmi személy jelent meg, hogy udakozódják a császárné állapotát felől. A látogatók mind megnyugtató válaszokat kaptak. A reggeli lapok azt a verziót közlik, hogy a császárné lova megboltlott egy bokorban, egy másik verzió szerint a ló megijedt egy őztől, a mely előtte étugrott az ősvényen.

— Egy királyi hercegnő válópöre. Ismét olyan házassági bonyodalomról érkezik hír, melyben királyi családok tagjai játszik a szerepet. Mint egy római sürgöny jelenti, Eulália spanyol kir. hercegnő, a spanyol király nagynénje válópört indított férje: Antal orléansi herceg ellen.

— Battonya — a katonai javaslatok ellen. A képviselőházban tárgyalás alatt álló katonai javaslatoknak törvényerőre emelése ellen Battonya közönsége holnap, vasárnap tiltakozó népgyűlést tart. A battonyai választó kerület összes községeknek választópolgárai összegyűlnek a kerület központjában, hogy annál impozánsabb módon nyilvánuljon meg a választókerület közönségének állásfoglalása a terhes katonai javaslatok ellen. A népgyűlés vezetője Vertán Etele földbirtokos, vendégei pedig Justh Gyula és dr. Barabás Béla országgyűlési képviselők lesznek. A gyűlésre meghívták Kossuth Ferencet is, aki abban az esetben, ha egészségi állapota megengedi, utazik Battonyára. Hír szerint — s ez lesz legérdekesebb része a népgyűlésnek — a katonai javaslatok ellen beszélni fog Verhovay Gyula volt országgyűlési képviselő is. Battonyán tegnap elterjedt az a hír, hogy a népgyűlés napján a hatóság Battonyára nagyszámú oserdőséget összpontosított, sőt a katonaság esetleg sürgős megjelenéséről is gondoskodott. Ez a hír azonban nem felel meg a valóságnak.

— A zsinati választások. Az aradi görköl. román szentszék területén megtartott zsinati tag választásokra holnaphoz egy hétre tartják meg az eredményt konstataáló scrutiniomot. A radnai esperességben, amint értesülünk: Szucsú János dr. ron kívül Rajku Sebőt, a Viktoria vezértitkárát választották meg. Csorogár Romulusz szeméniáriumi igazgatót két egyházi helyre választották meg: Aradon és Gyulán, az utóbbi helyről le fog mondani. Világoson Popovics György esperest, Kisjenőn Trailezku János dr. esperest, Bálincen Szerb Geraszim esperest. Nagyszentmiklóson Miulesku Pál esperest választották meg az egyházi helyre. Temesvárott a régi zsinati tagok: Rotáriu Pál és Ardelean György híre szerint, kibuktak és helyettük Kozma Aurél dr. és Ungureán Manó kerültek a zsinatba képviselőkkül.

— Az aradi ev. ref. lelkészi kör szervekedése. Az aradi lelkészi kör hosszú idő óta tartó pangás után ismét szervekedik. E célból Csécsi Imre aradi lelkész összehívta a kör egyházainak lelkészeit. A körbe tartoznak: az aradi, szentleányfalvai, gyoroki, kisperegi, szemlaci, pankotai, csermői, borossebesi és lippai egyházak.

— Lendl Adolf és a pangermánok. Azokkal a támadásokkal szemben, amelyeket Lendl Adolf dr. a temesrékasi kerület országgyűlési képviselője intézett Temesvármegye egész köz-igazgatása ellen, Sebasztha Károly temesmegyei tanfelügyelő, amint megirtuk, azt vágta vissza Lendlnek, hogy ő a pangermánokkal szövetkezik. Lendl ezt a képviselőházban letagadta. Most ellene vallanak — maguk a pangermánok, akiknek temesvári lapja: a „Deutsches Tagblatt für Ungarn“ ezeket írja:

Dr. Lendl Adolf azon állításával szemben, hogy ő sohasem állott semmiféle összekötésben lapunkkal, közelebb kimutattuk, hogy a temes rékasi kerület országgyűlési képviselője igen sokat utazott lapunk egykori főmunkatársával, Rottenberg Henrik ural. Ezzel kapcsolatban ma nyilvánosságra hozunk egy magánlevelet, melyet már régebben kaptunk olyan férfitól, a kinek mélyebb betekintése volt Lendl képviselő jeidtségének idejében a „Deutsches Tagblatt“ belügyeibe. A levél így hangzik:

Abból az alkalomból, hogy önök több cikkben ismertették dr. Lendl „Utazás a választó kerületemben“ cz. röpiratát, néhány

tényt kívánok megállapítani. Dr. Lendl Adolf mint képviselőj-ölt személyesen könyörgött a „Deutsches Tagblatt für Ungarn“ támogatásáért, a mennyiben megjelent a szerkesztőségben és és Cramer Alvin szerkesztőt felkérte erre. Dr. Lendl mint képviselője-ölt megígarta programbeszédjében, hogy a nemzetiségi törvény betartásáért fog sikra szállni. Ha most elég ravasz arra, hogy a „Deutsches Tagblatt für Ungarn“ cz. lapot szintén „pangermán“-nak jelezze, úgy nem irigyeljük tőle ezt a taktikát. Ez a német napilap nem képvisel mást, mint a mit felvett programjába. Ha Lendl me-osztotta velünk a sorsot ésszintén „pangermán agitátor“-nak bélyegezték meg, úgy éppen ebből is kellett volna vonnia azt a természetes következtetést, hogy minő olcsón jutnak nálunk ehhez a címhez, s férfiasan visszakellett volna utasítania a hamis vádat, mely őt és bennünket ért, de ő okosabbnak tartja, hogy a lármázók közé álljon és szintén „pangermán agitátor“-ról kiabáljon. Ez emlékeztet a menekülő tolvaj taktikájára, a ki hogy félrevezesse üldözőit, terka szakadtából ordítja: „Fogjátok meg a tolvajt!“

A „D Tagbl.“ megjegyzi, hogy a levél kézírata nála betekinthező.

— Bucsuzó városi tisztviselő. Az aradi állomáson társasvacsora keretében bucsuzót tartottak ma este. Vagner Miklós oktató és vezénylő tisztet bucsuztatták, ki tizenkét év óta működött Aradon s most Turkevére helyezték át állomásfőnöki minőségben. A távozóhoz Farakas Ernő állomásfőnök beszédet intézett, meleg hangon méltatva rokonszenves egyéniségét és hivatali buzgalmát. Az arad csanádi vasutak tisztviselői nevében Kolumbán Pál állomásképviseelő, a fűtőház részéről Rosenblum mérnök, főnök helyettes beszélt. Holnap az altisztek küldöttségileg keresik fel Vagnert.

— Bosszu a Gotterhaltával. Érdekes hírt jelent az Új Hírek Székesfejérvárról. Az „Ott-hon“ kávéházban e hó 24 én este igen jó hangulatban Kövér 69-ik gyalogezredbeli hadnagy állított be, egy szintén ugyanazon ezredbeli főhadnagy társaságában. A főhadnagy a kasszához ment, a hadnagy pedig a fal melletti bársonydivánon foglalt helyet, a hol el is aludt. Az alvó hadnagygyal szemben levő asztalok egyikénél Vörösmarty Mihály állami főreáliskolai tornatanár ült és fekete kávéját fogyasztotta. A hadnagy egyszer csak fölébredve, a békésen ülő Vörösmartyra támadt és kardot rántva kérdőre vonta őt, hogy miért meri őt fixirozni. A tanár nam vesztette el lélekjelemlését, hanem székét felkapva, védő állásba helyezkedett. Eközben a kasszánál álló főhadnagy, miután figyelmessé tétetett társa viselkedésére, közbelépett és a tanárt azzal igyekezett megnyugtanni, hogy tekintse társa borközi állapotát. A hadnagy aztán újra kardot rántot, újból a tanárra támadt, de már erőlyes ellentállásra talált, — rohant a gramofonhoz, ráillesztette a Gotterhaltás pléhlapot s namsokára fölzendült a Gotterhalte a vendégsereg nagy bosszantására. Az ezredparancsnokság megindította a vizsgálatot. A hadnagy pedig provokáltatta Vörösmarty tornatanárt.

Házaságok. Baruch Adolf, Temesvárról e hó 29-én delután fél öt órakor tartja esküvőjét az aradi izr. templomban Wechsler Rezsín kisasszonnyal Wechsler Ede aradi borkereskedő leányával.

Daimel Sándor dr. Békés vármegye főjegyzője feleségül vette Lázár Irént, Lázár Elemér magyar államvasuti felügyelő leányát.

— Visszahelyezett jegyző. Kunágota kö. ség jegyzőjét Szarkas Sámuel, aki huzamosabb idő óta fegyelmi vizsgálat alatt állt és állásától fel-függesztve volt, a belügyminiszter állásába visszahelyezte.

— Az igazságügyi díjnokok mozgalmá. Az állami tisztviselők fizetésrendezésével kapcsolatban az igazságügyi díjnokok mozgalmat indítottak helyzetük javítása iránt. E célból Bu-

dapesti nemrégén értekezletet is tartottak. Ezen az értekezleten többek között ezt a határozatot is hozták: „A mármaroszigeti díjnokok felhívását egy országos kongresszus ügyében budapesti értekezletünk, tekintettel a csekély jövedelmünkre nem fogadta el.” Azt akarta mondani ezzel a határozat, hogy: díjnokoknak nincs pénzük arra, hogy a kongresszusra a vidékről felutazzanak. Ekkor közben tizenegy pontban összefoglalták kívánalmaikat, melyek közül legfontosabb az, hogy 200 díjnoki állást szüntessen be az igazságügyi kormány és e helyett szervezzen ugyanannyi irnoki állást. A vidéki díjnokoknak legkevesebb napidíjuk legyen 2 korona, a legmagasabb 4 korona, és azután évről-évre 20 fillérrel emelkedjék a napidíj. A „díjnok” elnevezés eltörlendő és helyette a „segédkezelő” cím illesse meg őket, továbbá féláru vasuti menetjegyet kapjanak. A végrehajtó bizottság ma megküldötte a felhívást az aradi díjnokoknak is, akik a tervezetthez hozzájárultak.

— **Nagy tüzek.** Sopronmegyében ma négy helyen óriási tűzvész pusztított. *Locsmádon* 66 épület égett le fél millió korona értékben. A romok közül egy idősebb nő szénáé égett holttestét húzták ki. *Lakompakon* 42 épület lett a lángok martaléka. Nagyobb tüzek voltak még Sopron megyében *Csornán* és *Bükkön*. Továbbá *Paksról* telegrafálják, hogy ott ma a város főterén nagy tűz pusztított. Déli egy órakor gyuladt ki a tűz, s félóra múlva már 5 nagy ház lángokban állott. Leégett a gyógyszerár is. Este még több üzlet ég. A békésmegyei *Körös-Tarcsán* e hó 26-án tizenhét ház és gazdasági épület égett le. A kár 20,000 korona; legnagyobb részt biztosítva volt.

— **Tanulmány ut a papirgyárban.** Az aradi állami főreáliskola VII. osztályának növendékei ma délután tanulmányi kiránduláson voltak *Telbisz* György tanár vezetése alatt a papirgyárban. Az ifjúságot *Némethy* Károly igazgató vezette a gyárban, ki a szükséges magyarázatokat is megadta az ifjaknak.

— **Elfogott postarabikok.** *Temesvárról* telefonálják, hogy Horvát Racska községben betörték a postaépületbe, s onnan 4200 koronát elraboltak. A csendőrség *Birdea* Simon személyében a tettest elfogta, aki bismerte, hogy a postaszolgá segédkezése mellett ő követte el a betörést.

— **Öngyilkos fiatalasszony.** *Szabó* Baláné született *Füles* Rebeka, *Szabó* Béla aradi cipészemester fiatal, 23 éves felesége ma délután három órakor fejse-utcai lakásukon öngyilkossági szándékkal *marólugot* ivott. Összeesezett az urával s állítólag efelett való fájdalomában nyult a méregpohárhoz. *Ótvös* Dániel dr. kerületi orvos részérette első segélyben az öngyilkost, akit súlyos égési sebeivel a kórházba szállítottak.

— **Halálozás.** *Szilágyi* Mihály aradi máv. tisztviselőt súlyos csapás érte *Margit* nevű kisleányát elragadta a halál. A feltűnően szép leányka az elemi iskola negyedik osztályába járt.

— **Adó a hozományra, válasra és egyebekre.** A román pénzügyminiszter szokatlan adóemekkel akarja a községek jövedelmét szaporítani. Törvényjavaslatot terjesztett a Ház elé, a melyben a következő illetékek beszedésére jogosítja a községeket. Ha a hozomány harmincezer franknál kevesebb, öt frankot fizet az esküvő pár a községnek, ha azonban harmincezer franknál több pénzt visz a leány a házhoz, a város tíz frank illetéket kap. A hozományról szóló szerződésből is lesz haszna a községnek. Egytől tízezer frank hozomány után ezrenként két frankot, tíztől harmincezerig három frankot, harminctől ötvenezerig öt frankot, ötventől százezerig

nyolc frankot, százezeren felül pedig tíz frankot kap a hozomány minden ezer frankjából a község. A *válófelek* pedig a válópért kimondó ítéletkor tíz frankot fizetnek a községnek, ha a hozomány harmincezer franknál kisebb volt; ha azonban több pénzt kapott a férj, a válás husz frankot hoz a község pénztárába. Hotelek, klubok, sörházak, vendéglők és kávéházak a bérösszeg tíz százalékát külön illetékképpen fizetik a községnek, a községi adón kívül. A kerékpáradó eddig nem volt itt bevezetve, ezután husz frankot fog fizetni minden kerékpártulajdonos. Aki épített, az építőanyag minden négyzetméterért hatvan fillért fizet a községnek, ha egyemeletes házat épít; kétemeletes háznál ez az illeték nyolcvan fillérre emelkedik, háromemeletesnél egy frankra, négy emeletesnél egy frank és husz fillérre. Nem kerülte el a miniszter figyelmét a *kerítés* sem, a mely szintén adóalap lesz, még pedig méterenkint negyven fillérrel, a mi aránylag elég tekintélyes összeg, mivel maga a kerítés sem ér többet. Végül fölhatalmazza a miniszter a községeket, hogy a *temetkezési vállalatot monopóliummá alakítsák* s a vállalkozóktól egy külön utasítás alapján váltsák meg a vállalatokat.

— **Elsülyedt uszályhajó.** *Orsováról* táviratozák: *Dunagőzhajós* Tarsaság *Adler* gőzösének uszálya, a mely ötven vagon szenet vitt, a *Sztenka* nevű zuhatagban megfeneklett és elsülyedt. A hajó roncsa zuzódott.

— **Verekedő kocsisok.** Ma délután négy óra tájban a pályaudvar előtt véres verekedést rendezett három kocsis. A *Flamm*-cég kocsisa összszelkőzött a *Roth* szállító-cég kocsijával s a *Roth* kocsisai ezért *Mitru* Jánost, a *Flamm* Lipót kocsisát vas emelőrudakkal úgy megverték, hogy fején nem kevesebb, mint *nyolc* nyitott, zuzott seb támadt. A vér azonnal elborította a kegyetlenül megvert kocsist, *Posgay* Lajos dr. és *Tisch* Mó dr. főorvosok bekötötték, a sebeit, azután bevitték a kórházba.

— **Tűz a gáji határban.** *Jakabffy* Zoltán földbirtokos kárára pénteken leégett, valószínűleg gondatlanságból keletkezett tűz folytán, egy 17 öl és egy 10 öl hosszú kazal szalma. A tüzet a késő éjjeli órákban sikerült lokalizálni. Az egyik kazal felét megmentették. A rendőrség részéről megjelent *Moldován* Odön rendőrtiszt és *Sztankovics* Milos tűzoltó parancsnok.

— **A szegény tanuló konyhája a jövő héten ifj. *Lócs* Rezsőné, *Habereger* Györgyné és *Steiner* Ferencné ügyének fel. Az elmúlt héten a szegénytanulókat meglátogatták: *Kintzig* Gézáné, *Szalay* Ilonka, *Kintzig* Margit.**

— **Rablógyilkosság fényes nappal.** Vakmerő rablógyilkosság tartja izgatottságban *Zsadány* biharmegyei község népét. Egy szolgalegény rabolta ki és ölte meg fényes nappal a gazdája feleségét. *Nagy* János módos gazdaember tegnap reggel a mezőre ment, hogy a tavaszi szántást megkezdje. Ezalatt az asszony az apósával és *Tóth* László szolgalegénnyel maradt odahaza. Az öreg ember és a legény a házi kertben kapálgattak. Délőtt *Nagy* Jánoséhoz ellátogatott a menyecske leánya, akivel hosszabb ideig maradt a lakásban, s mikor a fiatal asszony távozott, az anyja elkísérte a szomszéd házig. A szolgagyerek ezalatt belopózott a nyitva hagyott szobába, s feltörte a szobát, a melybe a gazda szemelattára tett reggel 400 koronát. A munkában meglepte az asszony, aki gyanulatul nyitott a lakásba. A padlón szerteszét hevert a fehérnemű, egyéb holmi, amit siettében a gazdáró szerteszórt. A legény hosszasan elmaradva feltűnt a gazda apjának, aki a kertben nyugodtan végezte munkáját. Az öreg ember fölbullagott a házba, ahol iszonyu látvány tárult eleje. A szoba padlóján szézilált hajjal, vérben *holtan* feküdt a menyec, akinek fején hatalmas ütések kék-zöld nyoma látszott. Az öreg ember föllármázta a szomszédcséget. A jelekből hamarosan megállapították, hogy gyilkosság történt, s a gyilkos nem más, mint *Tóth* László a szolgalegény, aki nyomtalanul eltűnt. A falubeli férfiak lóra, szekérre kaptak s üldözőbe vették a gyilkost. *Tar* János gazda rá is talált egy hid alatt, ahova a gonosztevő elrejtőzött. Az elvetemült legény megtörtén vallotta be, hogy asszonyát ő ölte meg. Egy doronggal verte agyon, mert meglepte miatt a lédát ki akarta fosztani. Aldozatát addig ütötte, míg meg nem

győződött haláláról. A gyilkos beismerte, hogy hetven forintot rabolt el. A tragédiáról csak nagykésőre értesült a férj, aki a legszebb egyet-érésben élt feleségével. A szerencsétlen embert az eset oly mélyen sújtotta, hogy családja a megőrüléstől félt. A gyilkos legényt az ugrai csendőrök letartóztatták.

— **Birtokcsere.** Az aradi telekkönyvi hivatalban a következő birtokátvételjegyzetek fel: *Popity* György eladja az aradi 4175. számú tjkvben felvett 4825. hrsz. ingatlanból az öt-ötöt részt 600 koronáért *Barb* Annának. *Ivanov* Riza Atyim Illésné eladja az aradi 6405. számú tjkvben felvett 5209. hrsz. ingatlan 800 koronáért *Szecsánszky* Zsikának. — *Hunyadi* Katalin eladja az aradi 2150. sz. tjkvben felvett *Mihály*-utcai 29. sz. házat 2200 koronáért *Lázár* Ferenc, *Pál* és *Rózaliának*.

— **Jótekonyság** A következő nyilvános köszönet közlésére kértünk föl: *Menczer* Jakab pankotai lakos, jótekonyság adományozó az aradmegyei kórház részére 200 kor. összeget tett le azon kijelentéssel, hogy azt az intézet céljaira tetszésem szerint felhasználhassam. E nemes szívű adományt a kórházi bizottságnak hivatalosan bejelentve, érette ez uton is intézetünk nevében köszönetet mondok. dr. *Parecz* Gyula igazgató főorvos. A *szegénytanulók* számára a héten a következő adományokat vettük: *Herzig* Olga huszárkapitányne 10 kgr. lisztet, 10 kgr. babot, 10 kgr. darát; *Friebeisz* Miklósné 3000 levélbetyegét. Fogadják e nemes adakozók ez uton is hálás köszönetemet. Ozv. *Hauser* Károlyné ezredesné, egyesületi elnök.

— **Minden pontos embernek gondoskodni kell, hogy szép látogató jegyei legyenek.** Ajánljuk e célból az „Aradi Nyomda Részvény Társaság” nyomdáját, hol a névjegyek legújabb betűkkel csinosan, tetszés szerinti gyorsasággal készülnek és az ára 100 darabnak csinos dobozban 2 korona.

— **Nagyon fontos, hogy felhívjuk a csúsz és köszvényes betegek figyelmét a világhírű Zoltán-féle kenőcsre, melynek páratlan kitűnő hatásáról ezer és ezer elismerő levél tesz tanuságot.** Így pl. *Laficár* ezredes, *Zsendovits* József kanonok, Dr. *Wégh* Jánosné, Dr. *Richnavszky*, *Fodor* Gábor, *Sztranzky* báróné, gróf *Nyáry*, gróf *Keglevich*, gróf *Auersperg* stb. fejezték ki köszönetüket és halájukat e kitűnő kenőcsért, mely őket régi csúsz és köszvényes bajuktól megszabadította. Üvegje 2 kor. *Zoltán* B. gyógytárában Bpsten.

— **Minden nőnek tudni kell, hogy a párisi és bécsi kiállítás arany éremmel kitüntetett Balassa-féle valódi angol Ugorkatej azonnal eltünteti szepit, májfoltot és mindenemű tisztatlanságot az arcról és annak gyönyörű téséget, fiatalaságot kölcsönöz, kar tehát varni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor., 3 drb. 2 kor., 40 fill. Poudre 1. 20 és 2 kor., *Kapható* Balassa Kornél gyógyszerárában *Temesvár*, *Aradon* *Vojtek* és *Weisz* uraknál, *Földes* Kelemen gyógyszerárában, *Tábor* Gyula gyógyszerárában *Pécskai* ut 18, a honnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa féle ugorkatejet kérni.**

— **Porter Vilmos Magy Aruháza a Szabad-téren a mai napon bizonyára a leglátogatottabb helyek egyike lesz.** Az a fontos körülmény és nagy előny, hogy a vevők összes szükségletüket ezen az egy helyen szerezhetik be: igen kedvelté teszi az áruházat, különösen a vidéki közönség szemében. Felhívjuk az érdeklődők szives figyelmét az ujonnan rendezett kirakatokra, melyek igen sok újdonságot tartalmaznak. A tárgyak ármejelöléssel vannak kitelve. Minden osztály a lehető legdusabban van felszerelve, a cipőosztálytól kezdve a játkosztályig. 10 korona vásárlásnál, mint ismeretes, minden vevő, életnagyságu fényképet kap.

— **Dentolin fog-crème a legkedveltebb fogszépitő.** 1 tubus 50 fill. *Vojtek* és *Weisz*nál, *Aradon*.

— **T. Üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy Révész** Nándor könyv- és papirkereskedő urat (*Szabadság*-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle** impregnált takarmányrepamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelek és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobb, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

—x— **Urrendetes dolog**, hogy a közönség felvilágosodottsága mellett csak jó aru érven esülhet. Erre támaszkodva, mint tősgyökeres magyar gyáros ajánlom a legújabb módszer szerint, modern berendezésű gyáramban készült kitűnő pármái ibolya szappanomat, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír, a bőrt finomítja és üdíti. Rendkívül szelíd hatásánál fogva a legérzékenyebb arc bőrűek is nagy sikerrel használják. *Minden külföldi szappant háttérbe szorít.* 1 drb. 80 fillér, 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készítője: Szabó Béla gyógyszerész, pipere szappangyáros Miskolcon Raktar *Vojtek* és Weisz droguera és parfüm-nemű nagykereskedésében Aradon.

A „Fehér Kereszt” köszönete.

— Kimutatás. —

A „Fehér Kereszt” leléncházegyesület a télen nagy gyűjtést rendezett az egyesület humanus céljaira. Erről a gyűjtésről az alábbi kimutatás számol be:

Arad város és megye, valamint az egyesülethez tartozó többi megyék áldozatkész nemes közönsége a megindított gyűjtés alapján az egyesület javára 3192. K 64 fill. t volt szíves adományozni, melyért úgy a választmány fáradhatatlan hűlgyeinek, mint a gyűjtőknek, valamint a nagylelkű adakozóknak legőszintébb köszönetünket fejezzük ki az egylet nevében.

Urbán Ivánné, Laczay Endréné.
a fehér kereszt leléncház a gyűjtés elnöke.
egylet elnöke.

Lejtényi Sándor,
egyleti titkár.

Gyűjtők és adakozók névsora:

Özv. Abaffy Emilné 10 korona.
Abrai Lajosné 10 korona.
Özv. Andrányi Károlyné 20 korona.
Ifj. Andrányi Károlyné 30 korona.
Beles Jánosné 10 korona.
Dr. Baross Ferenczné 10 korona.
Baross Boriska 30 korona.
Báró Bánhidny Antalné 10, Nyéky Ilona 10, özv.
Báró Bánhidny Sándorné 10 korona.
Blaskovich Ernőné 12 korona.
Özv. Boros Bériné 10 korona.
Boros Ivánné 10 korona.
Gróf Brédy Viktorné 50 korona.
Csernovics Diodorné 10 korona.
Dániel Gabris 10 korona.
Eles Arminné 10 korona.
Faragó Istvánné 53 korona 80 fillér.
Fényes Dezsőné 10 korona.
Fischer Irén 50 korona.
Fritz Ferenczné 5, Giske Gusztáv 10, Gogg János 10, Balázs Antal 10, Blaskovics J. 10, Tumbó Lajos 1.40, Joób Gusztáv 5, Löwinger Ignác 10, Müller Vilmos 10, Blaskovics Lajos 10, Repin Károly 10 korona.
Gutzjahr Mihályné 60 korona.
Habereger Györgyné 4, Vertán Oszkárné 2, Verbos Adámné 2, Pertzsa Péterné 2, Többen 2, Korbuly György 4, Papp Vilmosné 2, özv. Inkei Emilné 2 korona.
Halász Jenőné 30 korona.
Halmi Andorné 4 korona.
Hajak Rezsőné 10 korona.
Hegedüs Lászlóné 30 korona.
Heinrich Sándorné 30 korona.
Hermann Gyuláné 12 korona 60 fillér.
Özv. Hudecz Ferenczné 10 korona.
Kadas Kármánné 95 korona.
Dr. Králitz Lajosné 10 korona.
Keller Izsóné 30 korona.
Laczay Endréné 10, Urbán Iván 10, gróf Zselénski Róbert 40, Urbán Ivánné 10, Aradi első takarékpénztár 100, Aradmegyei takarékpénztár 50, Aradi polgári takarékpénztár 20, Soborsini takarékpénztár 20, Aradi ipartestület 10, Aradi Ipar és Népbank 30, Osztrák-magyar bankfiók 5, új aradi

takarékpenztár 10, Feldmann Györgyné 20, Kintzig Beliczay Erzsébet 20, Preczner Karolin 20, özv. Kabdebó Béláné 10, Magyarai Márta 10, Dr. Tisch Mórné 10, Reicher Holczer Irma 10, Laubner Józsefné 10, templom utcai leányiskola 10.50, Dr. Somogyi felsőbb leányiskola 10, özv. Kintzig Ferecné 10, özv. Rozsnyay Mátyásné 10, Weisz Sándor és Márk 10, Pick Ernő 10, Dr. Tenner Pál koszorumegváltás 10, Polgári iskola 10.80, Bárdy Kálmán és neje 10, Gutori Földes Kelemen 10, Dr. Köpf Jánosné 10, Kintzig Gézané 5 K, Fillérenként 6, Hasszinger utcai leányiskola 5, özv. Kintzig Marie 5, Porter Ede VII. realista 6.40, Berta Sándor 2, Székely Károly 2 korona.

Szöllősy István 10 korona.
Kristyó Jánosné 8 korona.
Liptay Györgyné 42 korona.
Leopold Zsigané 20 korona.
Lejtényi Sándorné 50 korona.
Leitner Berta és Paula 24 korona 80 fillér.
Ifj. Lócs R. zsoné 10, özv. Nikodém Jánosné 20, Kneffel Lajos 2.40, Többen 0.60, Lázár György 10, Brachfeld J. és fia Budapest 5, Scherhag Jakab 2 korona.
Lilienberg Sándorné 30 korona.
Medveczky Edéné 30 korona.
Medveczky Zsigmondné 11 korona.
Nachnébel Ödönne 20 korona.
Jakabffy Dezsőné 30 korona.
Mayer Miksáné 10 korona.
Özv. Ortutay Gyuláné 35, Vertán Eténé 10 korona.
Özv. Petrovits Mihályné 20 korona.
Özv. Purgly Laosné 32 korona 80 fillér.
Özv. Hász Sándorné 10 korona.
Neuman Fürst Mária 10 korona.
Reicher Károlyné gyűjtőívén: Többen 10, Nachnébel Mundi 10 korona.
Rotitsek Ázostonné 10 korona.
Sorban Jánosné 10 korona.
Schöör Lajosné 30 korona.
Simon Karolin és növendékei 110 korona.
Dr. Simó Károlyné 12 korona.
Schäffer Jenőné 10 korona.
Steiner Jakabné 11 korona.
Steiner Ferencné 10, Weisz Vilmos és fia 10, Krémer Andrányi Eza 10 korona.
Szokolczay Lajosné 30, Schill Józsefné 10, Vannay Gyuláné 10 kor.
Tagányi Gusztávné 10 korona.
Tanner Lajosné 20 korona.
Tötösy Gézané 10 korona.
Urbán Ivánné gyűjtőívén: Gróf Károlyi Gyuláné 100, Dessewffy Sándor püspök 100, gróf Wenckheim Frigyesné 100, Arad csanádi gazdasági takarékpénztár 100, Dr. Baross főszolgabíró 100, Borosbebi főszolgabíró 24 kor. 20 fill., Radnai főszolgabíró 77 kor. 20 fill., Nagyalmágyi főszolgabíró 50 kor., Eleki főszolgabíró 76 kor. 70 fill., Új Szt. Anna község 10 kor., Kisjenői főszolgabíró 42 kor. 30 fill., Világosi főszolgabíró 50 kor., Borosjenői főszolgabíró 9 kor. 20 fill., Arad csanádi vasutak 40 kor., Vásárhelyi Lászlóné 6 kor., Aradi bejegyező egylet 16 kor., Urbán Péterné 2 kor. 10 fill., Tordaanyos megye gyűjtése 51 kor. 34 fill., Urbán Péterné 2 kor., Pécskai járásbíró 12 korona.
Vajda Lajosné 10 korona.
Vasárhelyi Janka 20 korona.
Özv. Vég Aurélné 10 korona.
Dr. Velcsov Gézané 5 korona 40 fillér.
Vincze Miklósné 10 korona.
Wadowszky Gusztávné 25 korona 10 fillér.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Képviselők rágalmazási pöre. Aidinger János Pécs város országgyűlési képviselője, egy vasúti utazás alkalmával becsmerőleg nyilatkozott Molnár János apát, képviselőről. A jelen volt Darányi néppárti képviselő visszamondta a hallottakat Molnár apátnak, mire ez beperelte rágalmazásért Aidingert. Ma jelentek meg a

felek a pécsi járásbíró előtt, ahol Aidinger megnyugtató kijelentéseket tett, mi-ben Zboray, az apát képviselője megnyugodott. Az eljárást beszüntették.

§ Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Imets Illés kisjenői kir. járásbírói aljegyzőt az aradi kir. törvényszékhez helyezte át.

§ Tárgyalás Böhm Adolf kifogásai felett. Böhm Adolf ügyében tudvalevőleg az ügyészség vádirata ellen kifogásokat adott be Czédly Károly dr. védőügyvéd. A vádatács a kifogások tárgyalását nagypéntekre tűzte ki.

§ Lehet-e bíró nagyothallás miatt nyugdíjazni. Fővárosi tudósítók írja: Grozdky Szaniszló ökörmezői aljárásbíró husz év óta szolgálja lelkiismeretesen és szorgalmasan az igazságügyet. Tíz év előtt azonban kezdett nehezen hallani, ami annyira fokozódott már, hogy most csak közvetlen közelből avagy hallócsővel érintkezhetik a felekkel. Emiatt aztán felhívták hogy kérje nyugdíjaztatását. Grozdky erre azonban nem volt hajlandó, miért a debreceni tábla fegyelmi tanácsa elé idézték, hogy kényszer-nyugdíjaztatásra ítéljék. A tábla azonban nem mondta ki a nyugdíjaztatást, mire a vádhatóság felebbezett a kuriához. A kuria fegyelmi tanácsa ma foglalkozott ez ügygel Vörösmarty Béla alelnök, elnöklése és Dr. Neuberger Ignác referádája mellett és kimondta Dr. Hets Béla védbeszéde folytán, hogy Grozdky-t akarata ellenére nem lehet nyugdíjazni, a míg oly eredményes munkásságot tanusít, mint eddig.

§ Egy bank sajtópöre. Reinitz Vilmos nyomdai intéző 1902. évi január hóban támadó röpiratot adott ki Budapesten a szabadkai közgazdasági bank igazgatósága, különösen pedig annak vezérigazgatója az Aradon is ismerős Lányi Mór ellen, akit a súlyos rágalmak egész hamazávlal illetett. Ezen röpiraton kívül még bünyenyű feljelentést is tett a vezérigazgató ellen, de ezen ügyben a szabadkai törvényszék beszüntető határozatot hozott. A meg-rágalmazott vezérigazgató és az igazgatóság tagjai: Pertits Mihály arvaszéki elnök, Vince György továbbá Kovács János főkönyvelő rágalmazás és becsületsértés sajtóvétségeért emelt panaszára a budapesti törvényszék Reinitz Vilmost vad alá is helyezte. Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti sajtó esküdtszék Agorasztó bíró elnöklése alatt. A tárgyaláson — melyen a panaszosokat dr. Nagy D. zso, a vádlottat pedig dr. Vermes Nándor ügyvédek képviselték, — Reinitz beismerte a röpirat szerzőségét s állításainak valódiságát közérdek címén kérte bizonyításra engedni. Miután ehhez a kérelméhez a panaszosok is hozzájárultak, a törvényszék, a mint lapunknak táviratozzák, a felajánlott bizonyítási eszközök beszerzése céljából az összes iratokat — a mai tárgyalás elnapolása mellett — Bakonvi Kálmán dr. vizsgálóbírónak rendelte kiadni.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

A tavasztrontók.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Van vízvezetékünk, még pedig rettenetes drága áron. De ez még a kisebb baj, a nagyobb baj az, hogy nem használják arra, amire rendelkezve volna. Oly borzasztó por és piszok van a városban, hogy falun is ritkítja párját. *Bármely falu bírja tudná, hogy mit kell ilyenkor csinálni.* Egyszerűen locsolni kell. Ha locsolni fognak, úgy nem lesz oly por, oly piszok és a

* Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Akinek pénzre, háztartásra, segédre, ispanra, gazdatisztre, kulcsárra, takarítónőre, kertészre, gazdasszonyra, mindenesre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége

Aki üzletet, butort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket, birtokot, kocsit, lovat, egyenruhát eladni vagy venni kíván

Aki férjhez menni v. nősülni óhajt, tanórakat, lakást, állást, ellátást keres vagy ad, gyermeket örökbe fogadni vagy adni szeretne, tanulót felvenni kíván

az
Aradi Közlöny
kishirdetési rovatát
használja,
ez biztosan eredményre vezet.

közegészségi ügyek is jobban fognak állani. Oly szép idő van és nem lehet ablakot nyitva tartani, nem lehet egy kis friss, üdítő levegőt szivni. Hisz a méregdrága vízvezetéknek a mostani körülmények között az a mentsége sincs, hogy használják, hogy locsolnak.

Lehet, hogy az illető körök az aradi vásárban bíznak, azt hiszik, hogy ilyenkor mulhatlanul lesz eső.

Holnap vasárnap és a közönség üdülés céljából a parkokat keresi fel. Előre jósoljuk, hogy ott füllesztő por lesz; először azért, mert most homokolták a parkokat (mit tél idejében kellett volna elvégezni) másodsor, mert nem jut eszébe az illető köröknek, hogy mire való a vízvezeték. Ezért azt a bölcs tanácsot adjuk: tessék lórsolni.

Es kérdezzük szeretettel: mi van a park padjaival? Hát ha fáradt az ember és leülni szeretne? Mégis csak borzasztó ez a gondatlanság és felületesség. Ki a gazdája a parknak, ki felelős a mulasztásokért?

Ugy hisszük, az illető urak vannak itt a közönségért. Ha igen: teljesítsék kötelességüket.
Egy polgár.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az Első leánykiházasítási egyesület m. sz. folyóhó 25 én tartotta meg ezenintézet XXXX ik rendes közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. Az évi jelentésből kivehető, hogy a lefolyt évben új beiratkozás volt 11.837 jutalekrész 12.001.400 K. biztosított tőkével; a biztosítási állomány az év végénél 46.128.450 K. volt.

Ezen állomány zöme az utolsó évtized felvételeiből származik. Díj és mellékletékek bevétele az elmúlt évben volt 2.285.864.93 K., tehát 119.368.12 koronával több mint az 1901. évben.

Értékpapirkamat, házbér és takarékbetétkamatok címén 372.393.10 korona, vagyis 64.371.20 koronával több vételeztetett be, mint az elmúlt évben, ami főleg a két intézeti bérház jó jövedelmességére vezetendő vissza.

Kiházasítási jutalék és visszafizetések címén 663.721.97 K. utaltatott ki, ezen összeg a múlt év hasonló tételét 33.456.76 koronával haladja meg és 392 kedvezményezett között 956 jutalekrész-szel oszlik meg, melyek között 25 árva kedvezményezett 54.000 K. összegével foglalt helyet. A díj tartalékhoz 1.192.324 K. csatoltatott és ennek összege az 1902. év végénél 8.131.691.86 K. volt. Az újonnan szervezett árfolyamkülönbözeti tartalék 50.000 K. összegében nagy meglepedéssel fogadtatott, miután ez az értékpapír-készlet jelen állománya mellett, mely az elmúlt évben ismét 1.719.973.84 koronával gyarapodott és mérlegszerűen 5.112.028 K. kivétel nélkül elsőosztályú állampapirokban és záloglevelekben van kimutatva, esetleges árfolyam-veszteségek elleni biztosítás céljából jó és célszerűnek mondható. A fennmaradó kezelési felesleg 165.752.16 K. az alapszabályok értelmében alapszába bályszerű javadalmazások, nárszjutalék felemelési alap és különtartaléktételre osztandó fel, mely utóbbiak 894.494.48 koronára rugnak. A hivatalnoki nyundijalap 107.680 korona 51 fillért képvisel, melynek a közgyűlés által 5000 korona szavaztatott meg.

Temes leírások után a mérleg végösszege 9.323.257.91 korona, mely végösszeg kizárólag realis értéktételekben nyeri fedezetét. Az igazgatóság jelentése az előző közgyűlési határozatok végrehajtásáról, a pénzkészletek egyrészének ujabban egy kitűnő bérházvétele által történt beruházása tárgyában, egyhangu helyesléssel tudomásul vétele. A felügyelő bizottság indítványához képest a mérleget és jelentést egyhangulag tudomásul vették és az igazgatóságnak a felmentvényt megadák. Tanay József és Fenyes Ádolf indítványára pedig Schwarz Ármán elnöknek és Kohn Arnold vezérigazgatónak köszönetet és elismerést szavaztak. A felügyelő bizottságnak volt tagjai, úgymint: Alexander Bernát dr. Simonyi Zsigmond, Héger Jó-

zsef, Wertheimer Albert, Seifensieder József és Weil J. Dávid egy év tartamára újból megválasztottak. Az e hónap 16 án Stamberger Ferenc dr. kir. közjegyző jelenlétében megejtett „D” osztályu nyereségek kisorsolásának eredménye: 1675 Braun Mór ur Budapest. 3281 Szabó Benedek ur Budapest, 1383 Bindfeld Márk ur Hatvan. 4504 Büchler Mór ur Csurgó 5625 Sziklai Sándor ur Gyón, 6481 Ginter Aron Salamon ur Szecein. 646.091 Cseley József ur Szt.-Gothárd. 3747 Papo Juda Gavriel ur Sarajevo.

Az első leánykiházasítási egyesület vezérképviselete Aradon Berger József urnát. — Andrásy-tér 8. szám alatt van, — a hol mindennemű felvilágosítás készséggel nyújtatik.

Budapesti áru- és értéktőzede.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest március 28

Délközvetlen. Buzakínálát mérsékelt, a vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 12.000 métermázsza kerüli forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanul bázadtak. Időjárás szép.

Heti behozatal 167.000 métermázsza.

Bevitel. Berlin 1/4, páris 15-el magasabb.

Zárás 12 órakor!

Búza áprilisra	7.40—7.41
Búza májusra	7.36—7.37
Búza októberre	7.40—7.41
Rozs áprilisra	6.51—6.52
Rozs októberre	6.36—6.37
Zab áprilisra	5.96—5.97
Zab októberre	—
Tengeri májusra	6.15—6.17
Tengeri júliusra	6.21—6.22
Répe augusztusra	11.90—12.—

Zárás 5 órakor!

Búza áprilisra	7.40—7.41
Búza májusra	7.35—7.37
Búza októberre	7.40—7.41
Rozs áprilisra	6.52—6.53
Rozs októberre	6.36—6.38
Zab áprilisra	5.95—5.96
Zab októberre	—
Tengeri májusra	6.15—6.16
Tengeri júliusra	6.21—6.22
Répe augusztusra	—

Zárás 5 órakor!

Osztrák hitelrészvény	688.50
Magyar hitelrészvény	748.—
Leszámlítóbank részvény	464.—
Elma-Móranyi vasúti részvény	481.25
Osztrák-magyar államvasúti részvény	693.—
Közuti vassut	617.—
Városi villamos vasut részvény	316.—

Szeszűzlet.

— Március 28. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 18 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélküli, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Száriott moslék 12'30—13'— korona mmásánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Március 28. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban 128—9 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 138—9 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 137—8 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 136—7 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 134—6 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 132—4 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 130—2 fillérig.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kiváncsi. I. Szocialista képviselő még nincs a parlamentünkben. E part az általános választások idejében Gyomán kapta a legtöbb szavazatot. II. B. B. nős, de bábé nélkül. III. Két helyen választották meg.

B. L. Arad. Előfizetések, hirdetések, szóval minden néven nevezendő anyagi dolgok a kiadóhivatalhoz tartoznak. Telefonon is elintézheti.

Poéta. Két rimelő sor még nem vers. De mivel azt írja, hogy ez az első költeménye, tehát is ten neki:

Bettelheim K.

Telefon 184. ARAD. Telefon 184.

Aulich Lajos-utca 2. sz.

Olyan leány Küry,
Ha tapsolnak, türi.

Kiadhatja kötetben is.

N m közölhetők. A dalcarnok hőse. Sir a to-
rony alatt. Zengő szívárvány. Bekapós férjek.

Kerpel Izsó

könyv-, papir-, zenemű-kereskedése, kölcsön-
könyvtára és antiquariuma

Aradon, Andrásy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Mivel új üzlethelyiségem óriási méretei lehetővé tették, hogy papir és írószerszámokat nagy mennyiségűben, a legköltségtelenebb gyári forrásokból szerezzem be, — nemcsak a szakmába vágó minden cikk készleten tartása által, de olcsóság és az áruk kitűnő minősége tekintetében is, valóban meglepő nyújtatok.

Hogy az írók szükségletének is minden irányban teljesen eleget tehessek, megszerestem

Posner Károly Lajos és fia

a főváros legelőkelőbb üzleti könyvgyárának teljes bizományi lerakotát, úgy, hogy mindazon írók, melyeknek áruk ho szu során át a legjobbnak elismert Posner-féle üzleti könyvet minden alkalommal Budapestről kellett hozatniok, — ezentul nálam bármely méretű Posner-féle üzleti könyvet, (a legnagyobbakat is) eredeti gyári áron kaphatják, minden nyújtható előny megadása mellett.

Ugy ügyvédi, mint kereskedelmi és gyári írók, valamint bankok és takarékpénztárak szives figyelmébe batorokodom ajánlani, hogy miután most írókai szükségleti cikkek nálam teljes választékban vannak raktáron és azokat valóban versenytárrakkal árusítom, — évente nagy megtakarítást eszközölhetnek, ha írókai szükségletüket nálam szerzik be.

Festőminták nagy választékban, úgy eladásra, mint kölcsönzésre. Aquarell és olajfestékek a legfinomabb minőségben. Gyönyörű képek, olajfestmények, új és régi acél és rézmetszetek, divatos szép rámkárok. Új és használt hangjegyek jutányos áron. Minden zenemű-újdoncság raktáron. A nálam vásárolható zeneművek üzletben, az ott lévő zongorán átjátszhatók.

Egyben van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy

15,000 hangjeggyel zenemű-kölcsöntárat nyitottam.

Havi bérlet 2 korona, vagy hangjegyenként 20 fillér. Vidéki bérlet is a legfigyelemesebb kiszolgálásban részesülnek.

Előnyös, nagyobb könyvtárvételek folytán üzletem antiquár osztályában regények, díszművek, szakmunkák, továbbá egész francia és angol könyvtárak igen jutányosan szerezhethők be. Végül a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom

60,000 kötetes kölcsönkönyvtáramat,

a melyet ismét több száz kiváló új művel szaporítottam s a melyet az eddigi helyiségből az új üzlethelyiséggel kapcsolatos külön nagy terembe helyeztem át. Bejárat a kölcsönkönyvtárba az üzletben, a Fischer-palota kapuján át és a Bathhány-utca felől is.

Minden törekvésem oda irányul, hogy a m. t. közönségnek előnyöset, újat nyujtsak és szolid árok, valamint figyelmes kiszolgálás által nagybecsű bizalmát kiérdemeljem.

Szives pártfogást kér

kiváló tisztelettel:

118

Kerpel Izsó.

Első aradi egyedüli szakszerű mosó és tisztító müintézete, összes házi ruháknak mosását, legolcsóbb egy-
ségi árok és kezesség mellett el-
vállalok.

A legdiszesebb különlegességek, pl-
perék, új kelengyék, mosható férfi
és női ruhák, függönyök legszebben
és olcsón tisztíttatnak

CSARNOK.

Egy kis fehér bolt.

Irta: Lux Terka.
(Vége.)

Fanta Mimi harminc, harmincöt év közötti szép barna asszony volt, magas és molett s látszott rajta, hogy sokat szeretett. Hogy erre mikor volt ideje, nem lehet tudni. Csak két év óta volt özvegy, tizennyolc éves korában ment férjhez, tisztán és havas érintetlenséggel, erről garantált az apja mestersege: a miseruha-varrás, az anyja: szelid, fehér főkőője, szigorú pápaszeme és folyton csörgő rózsafüzérje.

És mégis látszott rajta, hogy sokat szeretett. A szemüregel beestek, a fehérje, zavaros volt, a pupillái kidoromborodtak, igaz, hogy az ilyen szemekre azt is rá lehet mondani: a sokat síró asszony szeme. Csakhogy arról az asszonyról, aki sokat szeretett, nem lehet azért bizonyosan tudni, hogy: többet kacagott-e, mint amennyit sirt?

S mindezt az esernyőcsiuáló tizenhét esztendő leánya kitalálta.

A kirakat mögött a fiatal ember mosolygott ezen s egy este utána lopozott, megtudni, hogy hol és milyen környezetben lakhat ez a visszataszítóan tapasztalt, hideg kis szűz?

Boltzárás után, lucskos, hideg és sötét téli este volt s a leány nyugodtan és meglehetősen lassúsággal lépkedett a Ferencváros apró és sűrűn egymásután következő utcáin keresztül. Az alacsony, földszintes házak ablakából festettarcu leányok nevetgéltek ki s az utca tulsó feléről részeg mesterlegények szemérmetlen szavakat kiabáltak át; a mindenféle csodaállatokhoz címzett korcsmákból káromkodás, kiabálás hallatszott s a kis vörös leány mint valami magától járó, bübös virágszál lépkedett a tisztátalan homályban.

Valahol a Tompa-utca végén egy vedlett falú, birka ólhoz hasonló, hosszú ház előtt megállt a leány. Alacsony deszka kerítés volt a kapu mellett s rajta mindentféle címtáblák. Az apja vörös esernyője, a Rubinstein rézöntő nagy mozsara, a bába Goldsteinné angyalos táblája s a kerítés mögött utálatos szag csapott ki.

A leány vagy öt percig tündödvé állt meg a kapu előtt; háttal állt a fiatal emberhez s ez nem láthatta az arcát, csak azt látta, hogy amit kezét az ajtó kilincsére emelte, előbb undorodva köpött ki.

Ujév után egy reggel, mint Magda a boltajtó előtt várakozott az asszonyára, ennek a cselédje jött helyette azzal az izenettel, hogy: a kisasszony maga nyisson, mert az asszony beteg lett.

Magda még nem nyitotta ki egyedül a boltot egyszer sem s amint kezében érezte a kulcsokat, tisztára ugy reszketett, mint a szerelmes leány az első csók után. A szíve dobogott és szédülve bukott be a szép, fényes, tiszta, fehér ajtón.

Odabenn szétterjesztette a két karját s szívével szerelmesen végigcsókolta az egész boltot. Megtapogatózott benne minden egyes darabot, miközben zöld szemel magnetikus fényreyl csillogtak és boldogan sutlogta: Minden az enyém... Ez a fehér fal... a fehér pult... a fehér asztal... ez a nagy tisztaság... ezek a fényes tükrök!...

Rendezgetni, tisztogatni kezdett. Előkereste a portörölt, de ezt annyira durvának és méltatlannak találta a drága holmikhoz, hogy a nyakáról leoldta a kis fehérselem-kendőjét s azzal kezdte törölgetni. Mint a fiatal anya gyermeke szeméről a könyvet, olyan vigyázva érintette és szedegette föl a porszemeket. Nagy, husos piros szájjal minden kis sarokba befújt s még délelőtt tíz órákor is törölgetett, mikor az asszonya kedvese bejött a boltba.

A leány arca ki volt pirulva, máskor hideg, ellenszenves pillantásu szemére rá se lehetett ismerni s a fiatal ember meglepetten nézett rá.

— Hát magával mi történt? — kérdezte.
— Nagyon boldog vagyok — mosolygott a leány.

— Ugyan — mondta a másik gunyosan — meglehetősen rossz időt választott ki a boldogságára. Az asszonya nagy beteg, tüdőgyula-

dása van, lehet, hogy két hónapig se tud a boltja felé nézni.

Magdával forgott a világ s a kezeit össze kuesolta.

— Két hónapig!
— Bizony, mit fog itt maga addig egyedül csinálni?

A leány egy kissé gondolkodott s aztán olyan kedvesen mosolyodott el, — mint egy gyerek.

— Oh, — mondta — nem fogok unatkozni. Reggel korán kelek, mert itt fogok siudni az üzletben. A falakat minden reggel letörölöm, az ablakokat és tükröket megmosom és olvasni fogok kertészeti könyveket, ha nem lesz más dolgom. De meglássa, hogy mennyi dolgom lesz! Ez... tudja ő... az asszony — s a pillantása újra elsötétült a gyűlöletől — semmihez se ért. Van egy unokaöcsém, aki a mintarajz iskolában jár, ezzel rajzolatok valami új, különös csokor mintákat; ha nem fog tet-szeni, igazított rajta. És több mindent ki fogok találni. Oh, meglássa, két hónap alatt mit csinállok én az üzletemmel!

— Az üzletével? — mosolygott a fiatal ember.

— Igen, két hónapig az enyém — szólt komolyan, fanatikusan a leány.

A fiatal ember elgondolkodva nézett a leányra, de azután vállat vont s továbbment. Magda pedig hat hétig a mézesheteket élte a fehér boltjával.

Hat hét után, egy este, azzal a hírrel topant be a fiatal ember, hogy más nap már bejön a boltba a régi gazda is.

A leány nem felelt. Sápadtan ült az asztal előtt, a pillái remegték s azután sirva borult le az asztalra.

— Ugyan ne legyen gyerek! — kacagott a fiatal ember s kezét rátette a leány fejére. — Tíz tizenöt év múlva öszegyűjt majd anynyit a keresetéből, hogy nyithat magának egy kis boltot.

— Soha, soha! — zokogott a leány. — Oten vagyunk testvérek, én vagyok a legnagyobbb... A mamámuak gyomerrákja van... a papám...

— Ej, — simogatta a haját a fiatal ember s mind mélyebben hajolt le a leány fejéhez — hát azért mégis lesz boltja... Egy két múlva... Két nap múlva... Amikor akarja... Szép leánynak minden könnyen megy. — S megcsókolta a leány haját.

A másik pereben Magda arculította a fiatal embert s azután utoljára engedte le a kis fehér bolt vasrolót, utoljára vetette meg a bolt földjén kemény kis ágát és egész éjjel sirt s közbe valami nagyon szomorú, nagyon kegyetlen és nagyon rossz gondolata támadt. Nem tudta, nem akarta visszaadni az ő kis fehér boltját annak a gyűlölt, szép, rossz fekete asszonynak.

S hajnal felé nagy, kegyetlen, gyilkos lángok csaptak ki a kis fehér boltból...

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	4.45	Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szem. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felé:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszlórról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborszlórról délután	3.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.07	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról délután	7.23	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felé:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.45
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felé:	
Vegyesvonat reggel	7.10	Személyvonat reggel	8.55
Személyvonat d. u.	4.11	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felé:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.56

NAPIREND.

Március 29. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Judica. — Protestáns naptár: Judica. — Izraelita naptár: Nizan. Ros. Chodes. — Görög-keleti naptár (március 16.): Nagyböjt 4. vasárnap. — A nap kel 5 óra 29 perckor, nyugszik 6 óra 8 perckor.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-museum helyisége mellett ülésterem.

Időjelölés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Bonyhe, nyugaton elvete csapadék.

Március 29. Az aradi torna-egyesület közgyűlése délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ órákor (Városház.)

Március 30. Muszka hegyközség közgyűlése.

Nemzeti színház.

Vasárnap, 1903. évi március hó 29-én:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órákor, fél árákkal:

Lotty ezredesei.

Énekes bohózat 2 felvonásban. Irta: Rudyard Kipling. Fordította: Faragó Jenő. A dalok szövegét írta: Mezei Jenő.

SZEMÉLYEK:

Davenport Tom Fűredi J.	Fox, tábornok Győre Alajos.
Harriet, neje Daroczi Ilka.	Elsie Garai Ilonka.
Dickson John Polgár S.	Főpincér Gózon Béla.
Kitty, neje Juhászné.	Kifutó fiú Németh J.
Ramajanah Szabó József.	Egy vendég Juhász S.
Bibianna Lotty Rózsa Lili.	Egy rendőr Tukorai L.
Barley Sarkadi A.	Piccolo Kley M.
Miss Kate Jeszenszky J.	Ruodi Réthy István.

Kezdete délután 3 és fél órákor.

Bérletszűnet.

Páros.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órákor, rendes árákkal:

KÜRY KLÁRA mint vendég:

Lili.

Énekes szinmu 3 felvonásban. Írták: Heuquein és Millaud. Fordították: Fáy J. Béla és Evva Lajos. Zenejét szerzte: Hervé.

S Z E M É L Y E K:

Plinhard Szabó József.	Bouzincourtne Pajor Agnes.
Batlire báró Ternyei L.	Amelie Küry Klára.
Hypothése Sarkadi A.	Antonine Küry Klára.
Bompan Németh J.	Victorine Garai Ilonka.
René Gózon Béla.	Vierbois Daroczi Ilka.
Bouzincourt Győre Alajos.	Anderson Jeszenszky J.

Kezdete este 7 és fél órákor.

Ma jelent meg

„Jövendő”

5. száma,
ára 20 fillér.

Aradon kapható:

Ingusz I. és fia

könyvkereskedőnél.

Városi és megyei telefon: 517.

Borbás Lajos,

szobafestő és mázó.

Arad, Weitzer János (volt Templom-utca 12.)

Ajánlja magát a nagyérdemű helybéli és vidéki közönség figyelmébe mindennemű szobafestés és mázó munkák elkészítésére, u. m.: orozást és fényozást a leg egyszerűbbtől a legdicsőségesebb kivitelig jutanyos árák mellett.

Szálló, pontos és lelkiismeretes munkák előállításáról a t. hazatájdonos és lakásbérlok biztositatnak.

Szilágyi Mihály m. á. v. ellenőr, felesége Racz Hermin és már egyedül maradt bátyja: Sándorka, a legnagyobb fájdalommal tudadjak pótolhatatlan veszteségüket, egyetlen drága leányuk, az igazán szerető testvérnek

MARGITKÁNAK,

1903. március hó 28 án, déli 12 órakor, életének 10 ik tavaszán történt váratlan elhunyatát.

Nem e föld volt hazája, angyal volt, társai között van már.

Hült tetemei március hó 29 én, dél után 4 órakor fognak a felső temető halottas terméből az ev. ref. hitvallás szerint a szerinti örök nyugalomra tétetni.

Isten veled Margitkánk!

Arad 1903. március 28. 788

Csutak Károly elő temetés-rendező intézet. Entrepisee des pompes funebres. Szt. Margit r. t. Aradon.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁGTÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig.
Tagok úgy a vidékről, mint helybellek, naponta fölvetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli leírást csak választékos küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Helybeli női divat- és rőfösára üzlet részére fiatal, jó megjelenésű, intelligens seredét.
Helybeli díszmü- és játékaru üzlet részére szakképzett seredét.

Videki rőfös- és divatru-üzlet részére a magyar és román nyelvben jártas, ügyes seredét.

Videki fűszer- és vegyeskereskedés részére fiatal, a román nyelvben jártas seredét.

Ajánlunk:

A vas-áru szakmában teljesen jártas, 34 éves r. kath. seredét, aki a könyvviteli teendőkhöz is jártas.

Egyetemi kvalifikációval bíró intl. egyént magántitkárt, gyári, vagy uradalmi pénztárosnak, vagy valamely vállalat gondnokául, ki ilyen állásokban már működött. Óvakkal rendelkezik.

Elsőrendű nagykereskedő cégnél sok évi gyakorlattal bíró könyvelőt, naponta 1—2 órai irodai foglalkozásra.

A fűszer- és csemege áruszakban teljes jártassággal bíró intel. ügyes fiatalembert.

Volt aradi idősebb kereskedőt, írásbeli, könyvelési munkálatokra, vagy üzleti meghívásokra.

A vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő seredéket.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. igazgató.

A hires Bisenzi pászka

Mazzes

kizárólag nálam kapható.

Domán Ignác,

769

Hunyady-utca 2. sz.

Pöstyén

csúsz, köszvény,
sárgaság, exsudátok
speciális leghíresebb
gyógyhelye.

Prop.: a fürdőigazgatóság

Téli kúra
kényelmesen a fürdő-
intézetben.

Házi kúra
az intézetnél házi orvos
kezelésében.

Az elmúlt évről

visszamaradt

tavaszi és őszi

női felöltők

Jaquettek

Paletok

Gallérok

míg a készlet tart,

darabját

10 és 15 koronáért

eladjuk.

Divat- és kelengye-áruház.

Deutsch Testvérek,

ARAD.

Az „Első magyar általános biztosító társaság“-nál 12.000 koronára biztosított, de ennél is többet ért épületeim leégvén, azokért csakis 2166 koronát kaptam tüzkártérítésül. — Ugyanezen pompás társaságnál életbiztosításom is van: mit remélhetnek utódaim?
Arad, 1903. február hó 15.

Paulik Pál.

Ajánlunk ipar és háztartási célokra
rostált darabos

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér;

bérmentve, házhoz szállítva,
kétszer mosott, valódi porasz

kovács-kőszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

elsőrendű szagtalan

fűtő kőszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 20 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása
végett főlnapi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Eladó vizimalom.

Alulirott közhírré teszi, hogy a 19. sz
Maros- (rococo-) parti

hajómalom

szabad kézből eladó.

Bővebbet alulirott ügyvédi irodájában
Aradon, József főherceg-ut 17. sz.

Dr. Tamásdán Livius,
ügyvéd.

763

Magyar gyártmány.

Feltűnést kelt

Magyar gyártmány.

a „Turul“ czipők olcsósága.

Férfi czipő
erős bőrből
2 Irt 50 kr.

Férfi fűzős
erős bőrből
2 Irt 80 kr.

Női czipő
tartós
2 Irt 25 kr.

Női fűzős
tartós
2 Irt 80 kr.

Női gombos
tartós
3 forint

Gyermek-
czipők
1 frttől kezdve

TURUL CZIPÖGYÁR RAKTÁRA,

Aradon, Andrassy-tér 4. Nádor-szálloda.

Itt a tavasz!!!

UJDONSÁGOKAT

Kivételesen olcsó árban árusítom.

10000 mtr. selyem ... már 35 krtól.
 20000 " jómósó ... " 14
 20000 " női ruha kelme ... " 25

Selyem, gyapju és mosó szövetekben, férfi angol szövetek és egyéb alkalmi árban

10000 mtr. angol férfi szövet

1 öltöny már 2 frt, 2.50 frt, 3 frt, 4 frt, 5 frt.

REINER S. SÁNDOR

nagy áruháza
 Hunyadi- (Fekete kutya) utca 2. szám.

Az előnyös bevásárlásnak legújabb meglepetésére

talál a n. é. közönség Forray- és Rákóczy-utca sarkán, Kristyóry-féle házban. Szállási Aladár által ujonnan be rendezett rövid-, rövid- és játék-áru kereskedésében. Hol creton-, kanna-, vászon árban, u. m. színes pamutban, harisnyákban, szalagokban, dohányzó-szerekben, pénztárcákban és kézimunkához szükséges cikkekben dus. gazdag raktár tartatik. Különösen ajánlja jóhírnevű

gép-harisnya kötődőjét,

melyet Aradon még nem létezett köté- gépekkel szerelt fel, hol új harisnyák kötését és fejelését, keztük-, kamás- lik-, alsószoknyák, alsóingek és minden a kötő szakmába vágó javításokat jutányos árban elkészítik. 335

Dick Ferencz Alajos

fényező és mázoló mester

Aradon, Batthyányi-utca 4. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat u. m.: fürdőszoba, éskádák-, vas- és fa-butorok-, vizi- kannák-, tálca-, kályhavédő-, fakosarak

aranyozás és márványozását,

függőlámpák bronzírozását, majolika festészetet fára és érczre diszes kivitelben, floderozások minden színben a legsecciosabb kivitelben jutányos árban és pontosan teljesí- tetnek. 421

Stiászny József

kaptafa és sámfá készítő

Aradon, Andrassy-tér 4. sz. (Nádor szálloda-épület.)

Kitüntetve 1901. és 1902. évben.

Ajánlja magát mindennemű kaptafa és sámfá készítésére pontos kiszolgálás mellett. 14 év óta fenálló üzletem tanus- kedik jó hírnevemről. Pótörékvésem: ve- vőimet a legjobb anyagból készült áru- val jutányos árak mellett kiszolgálom. 281

MÁLY ALBERT

kalapos mester

Aradon, Boros Béni-tér 8. szám.

Elfogad férfi és női posztó és szalma- kalap-festést, tisztítást és átalakításokat, a legújabb divat szerint. 152

Czylinder vasalásokat,

átalakításokat jutányos ár mellett teljesít. Vidéki megrendelések is elfogadtnak.

Für Palmora,

welche aus den edelsten Teilen der Cokosmüsse hergestellt und im Gebrauch gleich ist mit guter Butter, suchen wir an grösseren Plätzen gut eingeführte solvente Grossisten zum Alleinverkauf. Offerten mit Referenzen an Berlin N. J. H. Mohr & Sohn, G. m. b. H. 2621

Városi és megyei telefon 115.

Tisztelettel felhívom mélyen tisztelt ve- vőim és a n. é. közönség szíves figyelmét, hogy 134

színes bőr különlegességeim a tavaszi időnyre megérkeztek.

Rendeléseket a legsikkesebb divat szertint pontosan eszközölk.

Seelinger M. Andor

uri és női minta cipészete

Arad, Szabadság-tér.

Városi és megyei telefon 115.

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer- tárgyakat készpénz fizetés mel- lett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legol- csóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

*****

Nagyszzebeni Földhitelintézet.

A legelőnyösebb feltételek mellett engedélyezünk jelzálogkölcönöket

30%, 38, 40% és 50 évi visszafizetésre (amortizációra) fél éves részletekben, melyekben egy a kamat, mint a tőke törlesztése belefoglalatik.

A kölcsönök készpénzben a záloglevelek teljes névértékben fizetnek ki.

A kölcsönök közvetítését eszközli megbízottunk

Szücs F. Vilmos Aradon,

ki is mindennemű felvilágosítással szolgál.

Nagyszzebeni Földhitelintézet.

Hivatkozva a fenti hirdetésre, kérem a t. jelzálog kölcsönt kereső közönséget, hogy úgy mint eddig, továbbra is bizalommal forduljon ügyeivel hozzám, elvem mindenkor a közönség szolid kiszolgálása volt s marad is

A bekebelezési költségeket kívánatra előlegezem, díjazásom utólagos.

Tisztelettel

SZÜCS F. VILMOS

ingatlan és földhitel kölcsönintézet 38

Arad, Boros Beni-tér 22. sz. (Spielmann-ház) I. emelet.

Városi és megyei telephon 509.

*****

Uj üzlet!!!

HEGEDÜS GYULA

Uj üzlet!!!

kefe-, ecset-, meszelő- és pipere-áru különlegességek kereskedése Aradon, Andrassy-tér 15. (Herman-palota.)

Van szerencsém a t. közönség szíves tudomására hozni, hogy helyben, Andrassy tér 15. sz. alatt a Herman palotában

kefe-, ecset-, meszelő- és pipere-áru üzletet

nyitottam, hol állandóan raktáron tartok ruha-, haj- és fogkefe különlegességeket, mindennemű háztartási, ipari, gazdasági- és fenyőzési- keféket, meszelőket és minden e szakmába vágó cikkekkel, ugyszintén mindenféle tisztító szereket, szarvasbőröket, szivacsokat, bel- és külföldi pipere-árukat, illatszereket, mosó szappanokat, fog-porokat, fogpasztákat, szájjvizeket, hölgyporokat, fésűket, stb. stb.

E téren szerzett szakismereteim és elsőrendű üzleti összeköttetésem képessé tesznek arra, hogy igentisztelt vevőim legkényesebb igényeit is mindig a legjobb gyártmányu iparcikkkel és szolid árak által elégíthessem ki.

Főtörékvésem lesz a nagyérdemű közönség bizalmát kiérdemelni. Magamat szíves pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel:

Hegedüs Gyula.

Wolster Izsó

uri szabó

Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.

(szemben az Erdélyi kávéházzal.)

Elvállal, bármilyenmő **uri öltönyök** mérték szerinti elkészítését a legjobb **divat** és pontos **szabás** szerint a legjutányosabb árak mellett.**Javításokat** és **átalakításokat** olcsón eszközöl 228**Ladies Pál**

szobafestő és mázó

Wesselényi-utca 47. sz.

Ajánlja magát a n. é. építő vállalkozóknak, valamint a nagyközönségnek minden e szakmába vágó munkáknak a legszebb kivitelben való elkészítésére

a legolcsóbb árak mellett.

Lakásoknak féregmentessé tételét is elvállalja. 263

Gebei Sándor

ács mester

Aradon, Sina-utca 5.

Elvállal minden **ács szakmába** vágó új és javítási **munkákat**, u. m.:**fedelek, pajták, színek és gazdasági féro helyek** elkészítését

jótállás mellett, jutányos árban és pontos kivitelben. 420

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy **Aradon****kárpitos és diszítő-üzletet nyitottam.**

Több éven át Budapest, Bécs, Berlin, Brüsszel és Párisban elsőrendű műtermekben dolgoztam, úgy, hogy azon kellemes helyzetben vagyok t. cz. rendelőimnek legkényesebb igényeinek is megfelelek.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalok olcsón **lakásberendezéseket** helyben és vidéken. Költőzködések alkalmával butorcsomagolást, ugyancsak használni kárpitozott butorok és biliardasztalok újra áthuzását gyorsan és olcsón eszközölök.

Tisztelettel

Reiner J. Gyula

kárpitos és diszítő 218

Thököly-tér 6/a. szám (Prolich-ház.)

Susztig Mór

áruháza

Aradon, Szabadság-tér,
(Dományi-palota.)

Tavaszi

ujdonságok.

Ruhakelmék

és

Mosókban

a legszebb választékban * * *

* * * * raktárra érkeztek.

A fejlődő hazai 267

szövő- és nyomtató-iparunk

támogatásának tudatában azoknak java termékeit szintén válogatott kivitelben beszereztem

T. Cz.

Van szerencsém nagyságod b. tudomására adni, hogy egy a mai kor minden igényeinek megfelelően berendezett

női divat- és confekció-termet

nyitottam.

Több évi működésem külföldön, nevezetesen Párisban, ugyancsak Budapesten, azon biztosítékot nyújtja, hogy kitűnő divatu szabás és izléses munka által nagyrabecsült vevőimnek teljes meglezedeését kiérdemeltem.

Mindenes szakmába vágó legújabb és legdivatosabb **angol és francia ruhákat**, valamint **confekció** jutányos árban, a legizlésesebb kivitelben és a legrövidebb idő alatt készítek.

Kérem engem b. rendelésével megtisztelni, vagyok

kiváló tisztelettel

Madlle Carolin

női divatterme

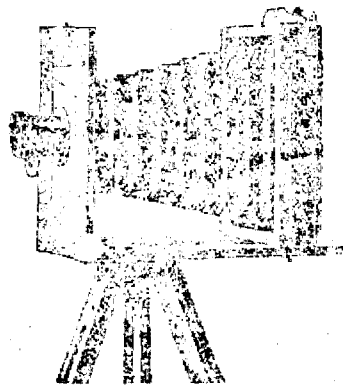
Arad, Vörösmarty-utca 1. I. emelet.

714

AZ

Amateur és fényképész

urakat tisztelettel értesítem, hogy a

tavaszi idényre rendelt fényképző-gépek megérkeztek Szintén megérkeztek friss Schleussner, Germania, Agfa, Kodak és N. P. G. cikkek, melyek árait ez idén **tetemesen leszállítottam.**

Mindenki pénzt takaríthat meg, ha a fénykép cikkek nem postán hozatja, hanem nálam veszi és kapja ugyanazt ugyanazon árban, költségmentesen.

Minden egyes gépért vagy cikkekért teljes jótállást vállalok.

BLOCH II.

fénykép-cikkek raktára. 768

Tamasdán Kornél

fűszer-, csmege- és ásványvizkereskedése

Aradon, József főherceg-ut 12. szám.

Telefon 419. szám.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, ahol a **legelső forrásokból beszerzett****fűszer-, cukor- gyarmat-árak,**a legfinomabb **cuba, mocca és gyöngy kávék**, **külföldi thea**, **Görczi-féle befőttek**, **hideg felvágott** (delicates), mindennemű **ásványvizek**, **bel és külföldi borok**, magyar és francia **pezsgők** és **cognacok**, ugyancsak **déli gyümölcsök**, továbbá **gép olajak** és **veteményi magvak** a **legolcsóbb árakban kaphatók szolid és pontos kiszolgálás mellett.** 381

Vidéki megrendeléseknél a legnagyobb gond fordítatik és csomagolás nem számíttatik.

Készpénzfizetésnél 2% engedmény. Van szerencsém a t. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy helyben, **Andrássy-tér 20-ik szám alatt** (Weinberger János cipészüzletének tőzsomszédságában) egy a mai kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő**női kalap üzletet nyitottam.**

Raktáron tartom a legizlésesebb párisi és bécsi modell kalapokat.

Az árak meglepően olcsók.

Javításokat és átalakításokat, olcsón és a legjobb izléssel eszközölök.

A nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását kerí

Mademoiselle Serah

(Löwenberg St.)

775

Andrássy tér 20 sz.

5720—1903.

Hirdetmény.

A folyó évi február hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról szerkesztett 5 darab összeírású jegyzéket az állami jóvedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. § a és az erre vonatkozó utasítás 17. § a és az erre vonatkozó utasítás 17. § a értelmében 1903. évi márczius hónap 24 ik napjától számítandó 8 napra a város fogyasztási adófelügyelőség hivatalos helyiségében közszemlére azzal teszszük ki, hogy az ellen nem csak az érdekeltek névszerint Ringelsen Lujza, Stern Árpádné, Koszta Péterné, Löwi Mór és Czako Lajos, hanem az ipartestület és kereskedelmi testület is uyujthat be 8 napon belül a fogyasztási adófelügyelőségnél észrevételeket.

Arad, 1903. évi márczius hó 7.

A városi tanács.

Sebesy Ferencz

asztalos mester

tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy **asztalos műhelyét****Arad, Deák Ferencz-utca 2. számu**

saját házába helyezte át.

Uj othonában a nagyérdemű közönség szives bizalmáért esedezik.

Kitűnő tisztelettel

418

Sebesy Ferencz.

162—1903. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Maros-utca délkeleti sarkán az igazságügyi palotával szemközt lévő 190□ ölnyi teleknek eladása iránt folyó év márczius hó 30-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: □ ölenként 84 korona 20 fillér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10% a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1903. évi márczius hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Szönyeget javítani,

ha persze, szmirna, de bármilyen ki-javítás előfordul, ne tessék máshová küldeni, itt Aradon még nem tudják, hogy a legszebben és legolcsóbban kijavítja azokat, mert már sok aradi úri háztól kapott dícséretet munkájáért 184

Schwarcz József

szönyeget tisztító és javító intézete.

József Ióherezeg-ut 8.

FISCHER SAMU

uri és női cipész

Aradon, Weitzer János (volt Templom-u.) 15.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legújabb díjat szerint és legjobb anyagból készítve, jutányos árak mellett. 158

Fő törekvésem oda irányul, hogy úgy mint eddig, továbbra is a t. rendelőim állandó bizalmát kiérdemljem.

Javításoknál a legnagyobb gondot fordítok.

Kiss András

férfi szabó

Aradon, Deák Ferenc-utca 35.

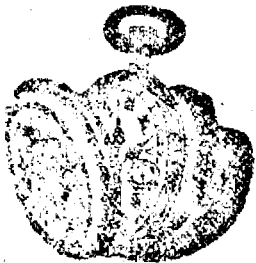
Ajánlja magát az idevényhez alkalmas legelőgánsabb 204

uri ruhák

mérték és legújabb divatu szabás szerinti elkészítésére, a legjutányosabb árak mellett pontos és gyors kivitelben.

Hazai és angol ruhaszövetekből állandó raktárt tartok.

5 évig Inokai Tóth Lajos úr üzletében mint szabász működtem

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Deák Ferenc-utca 10. szám és Lázár Vilmos utca sarkán

órász-üzletet

nyitottam, ahol órajavítások szakszerűen, pontosan, jótállás mellett eszközöltetnek.

Legjobb minőségű zseb-, fali- és ébresztő-órák, pontosan szabályozva három évi jótállás mellett adatnak el.

Kiváló tisztelettel.

Örményi Gyula

órász

189

Malomberendezés eladás!

Egy régi gőzmalom

üstjei, mozgó gépe

és minden egyéb eszközök,

francia kövek, felhúzó, stb.

szabadkézből 767

eladók

Schön Henrik urnál, Szemiak, (Arad megye) 421. szám.

Az aradi ipartestületi betegsegélyző pénztár számvizsgáló-bizottsági jelentése.**Tekintetes igazgatóság!**

Alólirottak alapszabályszerű köteleességünkhöz képest a lefolyt évben az aradi ipartestületi betegsegélyző-pénztári kezelést figyelemmel kísérvén, a fő- és mellékkönyveket, pénztári naplót és utalványozásokat rendszeresen megvizsgáltuk, a pénztári álladékok rovarcsoltak, minek alapján jelentjük, hogy a bemutatott számadások, illetve naplók, utalványok és könyvek teljeseben rendben találtattak.

Aradon, 1903. márczius 13.

Benkő József, s. k.

f. b. tag.

Hoffmann Viktor, s. k.

f. b. elnök.

Ackermann Ferenc, s. k.

f. b. tag.

BEVÉTEL.**Számadási zárlat 1902. évről.****KIADÁS.**

	kor.	fill.	kor.	fill.		kor.	fill.	kor.	fill.
1. Pénztári számla			616	70	1. Igazgatás:				
2. Tagsági járulékokból:					a) tisztviselők és szolgák fizetése	5239	86		
a) biztosításra kötelezettek után	19419	60			b) irodahely és rendelő szoba bére	700	—		
b) tanoncok és munkaadók 1/3 után	9769	73	29189	33	c) irodai költségek, nyomtatványok, fűtés, világítás, szolgálgyenruha stb	818	75		
3. Önként belépők felvételi díjából			6	—	d) vegyes kiadások	452	91	7211	52
4. Kamatokból a tartalék alapra:					2. Beteg ellátás:				
a) az 1933. sz. posta cheq betét után	22	81			a) kifizetett táppénzek	8840	70		
b) a 13.100 korona járadék után	524	—	548	31	b) kórházi ápolási díjak	1448	56		
5. Nyomtatványok			179	20	c) gyógyszerért	4543	84		
6. Táppénz visszatérítés			4	50	d) fűdőkért	142	—		
7. A m. kir. belügyminisztertől kórházi ápolás visszatérítés			148	96	e) gyógyászati eszközökért	402	27		
					f) orvosi fizetések	5747	22		
					g) fuvardíjak	27	40	21149	99
					3. Temetési segély			1200	—
					4. Tartalék alapra elhelyezve			546	81
					5. Visszatérítések			10	84
					6. Egyenleg mint pénztári maradvány				
					a) posta takarékpénztárban			572	34
					b) kezi pénztárban				
			30691	50				30691	50

Arad, 1902. december hó 31-én.

Az igazgatóság:

Welser Alajos, s. k.

penziárnok.

Beran Antal, s. k.

elnök.

Kiss Ferenc, s. k.

titkár.

Faragó Béla, s. k.

ellenőr.

Joanovits Antal, s. k. Somogyi Sándor, s. k. Czákó Mihály, s. k. Rosmanith Alhert, s. k. Barthl János, s. k.

Orth Alajos, s. k. Mészáros János, s. k. Bauer Béla, s. k. Renner István, s. k. Jakoby János, s. k. Heim Ferenc, s. k.

A felügyelő-bizottság:

Jelen számadási zárlat általunk tételtől-tételre átvizsgáltattott, a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítva, egyező és mindenben helyesnek találtattott. — Arad, 1903. márczius 13-án.

Benkő József, s. k.

fb. tag.

Hoffmann Viktor, s. k.

fb. elnök.

Ackermann Ferenc, s. k.

fb. tag.

780

Mérleg az aradi ipartestületi betegsegélyző-pénztár vagyonáról**VAGYON.****1902. december hó 31-én.****TEHER.**

	kor.	fill.	kor.	fill.		kor.	fill.	kor.	fill.
Pénztár készlet			572	34	Hitelezők számlája:				
Értékpapír számla:					Fel nem vett táppénzekért	129	—		
az 1933. posta cheq. biztos betét	200	—			" " kórházi ápolási díjakért	522	88		
" " " " 1902. kamat	3	89	203	89	" " " " gyógyszer árakért	1208	50		
Ingóságai számla:					Előre fizetett járulékokért	17	14	1877	52
Leltár szerint	1129	44			Tartalék alapra elhelyezendő volt:				
5% leírás	56	47	1072	97	1892—1901. évig	27574	41		
Adósk számlája:					1902. évig	2974	21	30548	62
Tagdíj hátralék	6350	78			Egyenleg mint vagyon álladék			534	34
40% leírás	2540	28	3810	50					
Tartalék alap:									
a) 594003. sz. postatakarékp. betétkönyv.	812	39							
b) 13100 korona névértékű 4% m. korona járadék 98 arfolyam	12338	—							
	13650	39							
Árfolyam nyereség	28	69	13679	08					
Tartalék alapra tényleg elhelyeztetett:									
1893—1901. évig	13074	89							
1902. évben	548	31	13621	70					
			32960	48				32960	48

Arad, 1902. december hó 31-én.

Az igazgatóság:

Welser Alajos, s. k.

penziárnok.

Baran Antal, s. k.

elnök.

Kiss Ferenc, s. k.

titkár.

Faragó Béla, s. k.

ellenőr.

Joanovits Antal, s. k. Somogyi Sándor, s. k. Czákó Mihály, s. k. Rosmanith Albert, s. k. Barthl János, s. k.

Orth Lajos, s. k. Mészáros János, s. k. Bauer Béla, s. k. Renner István, s. k. Jakoby János, s. k. Heim Ferenc, s. k.

A felügyelő-bizottság:

Jelen mérlegszámát megvizsgálván, a felállítást helyesnek, a feltüntetett vagyon értéket meglévőnek találta.

Arad, 1903. márczius hó 13-án.

Benkő József, s. k.

fb. tag.

Hoffmann Viktor, s. k.

fb. elnök.

Ackermann Ferenc, s. k.

fb. tag.

KNIZSE IGNÁCZ

puska műves

Aradon, városliget polgári lövölde.

Elvállal minden szerkezetű **legyver** kisebb és nagyobb javítását és új **agyazást, csőbarnitást** jutányos áron 287

jótállás mellett.

HOLLEITER FERENCZ

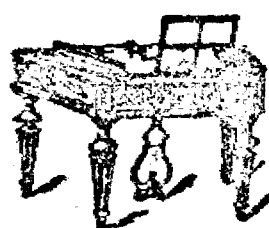
uri és egyenruha készítő

Arad, Boros Béni-tér 29.

Ajánlja magát a n. é. helybeil es vidéki közönségnek minden **uri és egyenruháknak** a legjobb divat es előírás szerint a **legjobb anyagból** való elkészítésére, **jutányos árak, pontos és gyors kivitelben.** Ugyiszinten **javítások, átalakítások** jutányosan elfogadtnak. A n. é. közönség pártfogását kérem

185 illő tisztelettel

Holleiter Ferencz.

Pártoljuk a hazai ipart!

Szép és jó munkáért

Páris, London, Stockholm és Budapestben ki-tüntetve

Varju Béla

cs. és kir. szab. műhangszer-ipar telepe

Budapest. VIII., József-körút 20 sz.

A székely-főváros valamint több zenekar és tánczótestület szállítója

Saját készítményű hangszerek, u. m.:

leleka-hegedűk	5	15	Trombiták.	4	70
Kijátszott régi hegedűk	20	1000	Harmónikák	3	80
Fuvolák	3	80	Arisztonok	14	35

Intóna 8 kótával 12, valamint mindenféle hangzó- és fuvó-hangszerekben.

Ozimbalmok,

45 forinttól 300 forintig, hat évi jótállás mellett.

Bármilyen hangszerek javítása.

Olcsó árak. Pontos munka. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1784

Váradi János

Órás. Arad Hunyady ezeltől Fekete kutya utca (a Hunyady k. végéből szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végzi e szakmába vágó műveleteket pontosan **2 évi jótállás** mellett.

Reklámon tartok mindennemű arany-nyűt, veszek 10ri aranyat és ezüstöt 261

Varrónő,

aki a legkomplicáltabb toletteteket

elismert jó izléssel

és gyorsasággal készít

ajánlkozik házakhoz.

Szíves megkeresések: Kápolna utca 2 sz. ajtó 4. 265

Építők figyelmébe!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy saját házamban, **Kapa-utca 12/a. szám** alatt

építési irodát nyitottam.

Hogy új épületeket, régi épületek átalakítását és javítását, tervek és vázlatok készítését a legjutányosabb árakon elvállalom.

Tisztelettel:

Tenczlinger Károly,

vizsgázott kőműves m.,

mint az aradi vizsgázott és jogosított kőműves mesterek egyesületének tagja.

A SINGER név varrógépeknél

azon világhír következtében, amelyet a gyár ötven éves lelkiismeretes munkával szerzett, legjobb anyag és mintaszerű szerkezetért biztosítékká nőtte ki magát. Ez az oka annak, amiért annyi más gyáros és varrógépkereskedő gépeink utánzatait pd. „Central Bobbin“, de még „Singer“ név alatt is árusítja. Na csalassuk meg magunkat ilyen visszaélés által, kérdezzük meg a vételkor, hogy a gép a mi cégünkötől származik-e és ne elégedjünk meg kitérő válasszal.

SINGER CO. varrógép részvénytársaság,

Arad, Andrassy-tér 22. sz.

Különösen figyelmeztetjük a nagyérdemű közönséget, hogy eredeti Singer-varrógépek kizárólag nálunk kaphatók és sehol másutt.

664

Hirdetmény.

Az Aradi első takarékpénztár, Aradi ipar és népbank, Aradmegyei takarékpénztár, Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár rt. ezennel közhirrre teszik, hogy

f. é. márczius hó 26-ik napjától kezdődőleg a betéti kamatlábat a következőleg állapították meg:

Az intézetek fizetnek:

1. Oly betétek után, melyek legalább 3 hónapig vannak az intézetnél elhelyezve . . . . . 4°/₁₀-ot.
2. Oly betétek után, melyek 3 hónapnál rövidebb ideig vannak az intézetnél elhelyezve . . . . . 3¹/₂^o/₁₀-ot.

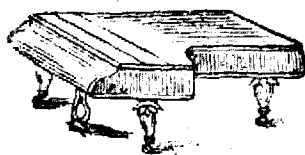
Az intézetnél elhelyezett régi betétekre nézve a most megállapított kamatláb f. évi május hó 1-ső napjától kezdődőleg lép érvénybe.

A 10°/₁₀₀-os tőkekamatadót a leszállított betétek után az intézetek sajátjukból fizetik.

Arad, 1903. márczius hó 24-én.

Aradi első Takarékpénztár, Aradi ipar és népbank, Aradmegyei Takarékpénztár, Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár rt.

741

Neumann Antal

zongora készítő és hangoló

Aradon, Deák Ferencz-utca 36. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó **javitást, hurozást és bőrozést**

a legfinomabb szarvas bőrrel

jutányos ár és jótállás mellett.

Zongora hangolásokat

helyben és vidéken személyesen eszközöl.

784

Biedl József

szobafestő és mázó, fa- és márvány imitáló

ARAD,

Vörösmarty-u. 3. (a színházzal szemben.)

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, kényesebb

szobafestést

is, valamint mázólat és mindennemű küli- és belüldi lak imitálását (fioderozást) a legszebb és legizesebb kivitelben,

Jutányos árak

mellett.

Elvállalom lakásoknak poloska és férgmentessé tételét, teljes jótállás mellett. Vidéki megrendelesek gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 137

M. kir. államv. üzletv. Aradon.

6385—1903 I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Szolnok állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1903. évi szeptember hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított 5 éven át vagyis 1908. évi augusztus hó 31-ig.

A bérleti feltételek a magy kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekintetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a szolnoki pályavendéglő bérletére“ feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve folyó évi április hó 15-én déli 12 óráig aulirott üzletvezetőség általános (I) osztályánál nyujtandók be.

Bánatpénz fejében 400 azaz négyszáz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas érték-papirokban legkésőbb folyó évi április hó 14-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségégyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Az ajánlatok feletti döntés a pályázati határidő utáni 4 hét alatt várható, míg a bánatpénzek a döntés utáni 8 napou belül fognak a letétjegy beszolgáltatása ellenében kifizettetni.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el. Ezen feltételektől eitérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1903. évi márczius hó 10-én.

M. kir. államv. aradi üzletvezetősége

(Ünnyomás nem díjaztunk.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Tudakezésül kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetéseket felvetotnek a kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

szem rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 5 fillér. — Cselekedet kereső vagy cseledek ajánló apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Eladó

Kapa-utca 40—41. számú ház, nagy kerttel. 711

Május hó 1-ére kiadó!

Üzletnek, műhelynek alkalmas utcái sarok helyiség, lakással együtt kiadó. Bővebbet Aranykéz-utca 20. szám alatt az udvarban.

Egy jó forgalmu

korcsma üzlet, teljes berendezéssel, jutányos áron eladó. — Bővebbet Sarló-utca 3. 737

Kiadó

nagy pallós helyiség raktárnak, Teleki utca 15. 710

Jgen szép nyiri krumpjl

érkezett. Kapható nagyban és kicsinyben Spielman Albertnél, Karolina-utca. 791

Eladó

egy teljesen felszerelt Poni-fogat. Bővebbet Glück Dezsónél Arad, Atczél Péter-utca. 755

Eladó ház és háztelek

Aradon, Kölcsey-utca 9. szám alatt, kedvező feltételek mellett. 786

Bor eladás.

nagyban és kicsinyben. Saját termésű ménes-gyoroki új 25 kr., ó 32 kr., Siller 36 kr., ménesi vörös 50 kr., ugyszintén saját főzésű törköly és seprőpálinka, valamint savanyu ugorka, paprika és káposzta kapható Feichthaler Mártonnál, Halász utca 9. 787

Burgonyát

válogatott rózsza és fehéret nagyban és kicsinyben szállít Weisz Simon Arad, Tökölly-tér 2/b. Rendeléseket elfogad Deutsch Samu, szállító. Telefon 290. 790

Ház eladás!

Nagyobb vállalkozással kapcsolatos elköltözködés miatt, az igazságügyi palota szomszédságában, a Maros-utcai 2. számú, ugyszintén a Ferdinánd utcai 8. számú jól jövedelmező bérházak kedvező feltételek mellett eladók. Egy negyed rész előre fizetendő, a hátralévő összeg évenként 15% al törlesztendő. Esetleg az egész házakat 5 évre bérbeadom. Bővebbet Kézsmárky Istvánnál, Ferdinánd-utca 8. szám alatt. 625

Jég! Jég!

Jég! Jég!

KUNTZL ERNŐ

építési vállalkozó
Aradon, Kossuth-utca 18. sz.

Elvállal mindennemű nagyobb és kisebb ács és közműves szakmába vágó új és javítási munkákat jutányos árban.
Két ház szőlős-kerttel, 12 évig adómentes, Mihály-utca 103. sz. a. jutányos árban eladó. 337

Epilepsia.

Aki epilepsiában, ideges görcsökben, vagy egyéb idegbetegségben szenved, kérjen az erre vonatkozó könyvecskét, amely ingyen és bérmentve kapható: Schwann-Apotheke, Frankfurt a/M. 2742

Muzslai Gyula

uri szabó
Uj-Aradon, Fő-ut 24. (Népbank-épület.)

Jutányos áron készít legújabb divatu és remek szabásu

uri öltönyöket

hazai és angol szövetekből.
Levelezőlap általi megkeresésre házhöz jövök.

5—1903. hks.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy 1903. évi április hó 2-án d. e. 9 órakor Magyarád községházánál

árlejtés tartatik,

melyen a hegyközség dűllő utjainak kijelölési munkálatai és a dűllők kijelöléséhez szükséges kőoszlopok beszerzése árlejtés utján kiadatni fog.

Magyarád, 1903. évi március hó 27-én.

771

Terény Jenő

vegyeskereskedése a fehér csillaghoz

Arad, Boros Béni-tér 22. sz.

Ajánlja jól felszerelt raktárát fűszer-, gyarmat-, liszt- és rövid-árúkból. 182

Olcsó árak és pontos kiszolgálás.

Vérpiros narancs

posta-kosár 3 koronáért bérmentesen kapható

Tamasdán Kornél

fűszer-, csomage és ásványvíz kereskedésében 286

Aradon, József főherceg-ut 12. sz.

Telefon 419. szám.

KINTZLER ZOLTÁN

Cronometter műorás és ékszerész

Arad, Andrássy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható. 321

Pontos és szolid kiszolgálás!

500 forintot

fizetek annak, aki Bartilla fogvizének használatát mellett, üvegje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büziik. (Csomagolásért külön 10 kr.) Bartilla A. örökösök, (E. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. Kapható Aradon: Ring Lajos Asztalos Sándor-utca 1. sz. G. Földes Kelemen, Deák Ferenc-utca 11. sz. gyógyszerárakban, és Krausz Elemér és Társai droguerijában, Andrássy-tér. — Kérjük mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak. 129

Kárpelesz Zsigmond

uri-szabó!

Arad, Deák Ferenc-utca 32. (Sarlót-ház.)

Van szerencsém a n. é. közönséget 14 év óta fenálló

uri-szabó üzletemre

felhívni, hol mindennemű uri öltönyöket legújabb divat szerint elkészítek, jutányos árban, pontos és gyors kivitelben. 278

BLEIER L.

arany és ezüst műves

Aradon, Asztalos Sándor-utca 2.

Elvállal minden az arany, ékszerész és ezüstműves szakmába vágó új és javítási munkákat 40 fillértől kezdve pontos és gyors kivitelben jótállás mellett. — Raktáron tart mindennemű arany- és ékszerárakat. 372

Egy jó karban lévő

háza,

több lakással, elköltözés végett szabad kézből

azonnal eladó.

Bővebbet Csiky Gergely-utca 19. szám alatt, a tulajdonosnál. 770

Barna Kálmán

festészeti műterme

Aradon, Szt.-Pál-utca 2. sz.

Lakás B. Határ-utca 4. sz.

Elfogad a mű- és díszfestészet terén előforduló bármely munkák elkészítését, nevezetesen:

templomok, termek, kastélyok, stb. belső díszítését.

Szent képeknek, valamint egész oltároknak előállítását, arckép, táj- és genréképek művészi kivitelben való megfestését. 533

Vázlatok és költségvetések kívánatra készíttetnek.

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szivhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHUVELY.

Porter Vilmos Nagy Áruháza

Arad, Szabadság-tér.

Kivételesen Árak

a tavaszi vásár alkalmából.

Gyermek Patent-székek.

	Forint.
Egyszerű jó minőségű patent-szék, erős vasszerkezettel	6.50
Diszesebb kivitelben	7.50
„Ridikül”-szék, angol minta, számoló géppel, ugynevezett „gyors”-kerekekkel	9.—
Ugyanez egészen díszes kivitelben	10, 12.

Iskola-táskák.

Kis ovóda-táska	—15
Nagyobb „	—20
Iskola-táska, viaszkos vászonból, fiú és leány részére	—35
Ugyanilyen tiszta vászonból	—50
Ennél diszesebb	—75
Színes skót plüssből	1.—
Bőr táskák	1.50, 2.—, 2.50
Könyvtartó, viaszos vászonból	—50
Ugyanilyen, tolltartóval	—75

Gyermek Kocsik.

Elismert legjobb minőségben.

	Forint.
Négy fakerékkel, egyszerű rugóval, jó, tartós kosárral, darabja	5.—
Ugyanilyen, de finomabb fonással	7.—
Egyszerű rugó, finom fonás, kasmir függöny, 4 fakerékkel	10.—
Ugyanilyen, de kettős rugóval	12.—
Egyszerű rugó, finom fonás, négy fakerék, kasmir függöny és kasmir bélés	12.—
Ugyanilyen kettős rugóval	15.—
Ugyanilyen, de bicikli kerékekkel	16.—
Ugyanilyen, angol „Storm”-forma	20.—
3 kerekű ülő kocsik, ernyő nélkül	5.—
Jobb minőség ernyővel és ernyő nélkül	7.50, 10.—
Egész finom, 3 fakerékkel	15.—
Átalakítható ülő kocsik (ülő és fekvő)	
3 bicikli kerékekkel	18.—, 20.—, 22.—
Egész finom, rendkívül elegáns, átalakítható kocsik, viaszos vászonnal bélelve	25.—

Szoba-Torna-Szerek.

Eredeti angol és francia

szoba-torna-szerek

a legnagyobb választékban.

Whitely Exerciser

férfiak, hölgyek és gyermekek részére.

Kerti székek,

összehajthatók, gyermekek számára 1 frt 25 krajczár.

Munkakosarak minden kivitelben kaphatók

Könyv-Szijjak

15 krtól 50 krig.

Tolltartók ... 10 krtól 1 forintig.
Zseb-tintatartók ... 20 krtól 1 forintig.

Zsebkések!

Kitűnő acélból 15 krtól 8, 8.50 frtig!

Ollók!

Beretvák!

Legnagyobb választékban, kitűnő minőségek, kezeség alatt!

Óralánczok. Emlékkönyvek. Levelezőlap-albumok. Fénykép-albumok.

Varrókészletek. Tükrök. Nipp-tárgyak.

10 korona vásárlásnál

minden vevő művészies kivitelű és életnagyságú platin-bromfé nyképet kap teljesen ingyen, saját arczkép után. Csupán a díszes papírkeretért térítendő meg 3 korona.

Városi és megyei telefon 324.